

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ,
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΠΡΟΝΟΙΑΣ**

ΟΔΗΓΟΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

της υπ' αριθμ. Γ.Δ.5οικ.2961-10/24-01-2017) «Καθορισμός των όρων και των προϋποθέσεων εφαρμογής της πρώτης φάσης του προγράμματος Κοινωνικό Εισόδημα Αλληλεγγύης».

Αθήνα, 24/01/2017

Πίνακας Περιεχομένων

Κατάλογος Ακρωνυμίων	3
Γλωσσάριο	4
1. Εισαγωγή	8
1.1 Στόχος του Οδηγού Εφαρμογής	8
1.2. Διαδικασίες για την τροποποίηση του Οδηγού Εφαρμογής	8
2. Περιγραφή του Προγράμματος Κοινωνικό Εισόδημα Αλληλεγγύης	9
2.1 Στόχος	9
2.2 Οι πυλώνες του Κ.Ε.Α.	9
2.3 Ωφελούμενες Μονάδες	10
2.3.1 Εξαιρέσεις από την Υπαγωγή στο Πρόγραμμα	11
3. Καθορισμός Ένταξης στο Κ.Ε.Α.	12
3.1 Κριτήρια Ένταξης στο Κ.Ε.Α.	12
3.1.1 Εισοδηματικά κριτήρια:	12
3.1.2 Περιουσιακά κριτήρια	13
Ακίνητη περιουσία στην Ελλάδα ή/και στο εξωτερικό:	13
Κινητή περιουσία	14
3.1.3 Κριτήρια διαμονής	16
4. Καθορισμός ποσού εισοδηματικής ενίσχυσης	17
A. Εγγυημένο ποσό	17
B. Δηλούμενο εισόδημα	19
5. Διαδικασία Υποβολής της Αίτησης	23
1. Υποβολή της Αίτησης	23
1.1.α) Υποβολή της αίτησης απευθείας από τον αιτούντα:	24
1.1.β) Υποβολή της αίτησης μέσω των Δήμων ή των ΚΕΠ:	25
1.2. Προσκόμιση και έλεγχος δικαιολογητικών	25
1.3. Εκτύπωση της αίτησης μετά την οριστική υποβολή	26
2. Επεξεργασία της αίτησης	26
6. Απαιτούμενα δικαιολογητικά	28
7. Υποχρεώσεις δικαιούχων	33
8. Χρόνος, τρόπος και διάρκεια καταβολής	35
9. Αναστολή καταβολής της εισοδηματικής ενίσχυσης	37

Κατάλογος Ακρωνυμίων

ΑΑΔΕ	Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων του Υπουργείου Οικονομικών
ΓΓΠΣ	Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων του Υπουργείου Οικονομικών
ΓΔΠ	Γενική Διεύθυνση Πρόνοιας του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης
ΓΛΚ	Γενικό Λογιστήριο του Κράτους
ΔΙΑΣ	Διατραπεζικά Συστήματα Α.Ε.
ΔΠΣ	Διαχειριστικό Πληροφοριακό Σύστημα
ΕΙΕΑΔ	Εθνικό Ινστιτούτο Εργασίας και Ανθρώπινου Δυναμικού
ΕΚΔΔΑ	Εθνικό Κέντρο Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης του Υπουργείου Εσωτερικών
ΕΚΚΑ	Εθνικό Κέντρο Κοινωνικής Αλληλεγγύης
ΗΔΙΚΑ	Υπηρεσία Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης Κοινωνικής Ασφάλισης του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης
Κ.Ε.Α.	Κοινωνικό Εισόδημα Αλληλεγγύης
ΚΕΔΕ	Κεντρική Ένωση Δήμων Ελλάδας
ΚΕΠ	Κέντρο Εξυπηρέτησης Πολιτών
ΚΥΑ	Κοινή Υπουργική Απόφαση
ΟΑΕΔ	Οργανισμός Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού
Οδηγός	Οδηγός Εφαρμογής
ΥΠΕΚΑΑ	Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης

Γλωσσάριο

Αιτών	Αναφέρεται στο ενήλικο άτομο που έχει υποβάλει αίτηση ένταξης στο πρόγραμμα Κοινωνικό Εισόδημα Αλληλεγγύης.
Ανήλικος	Τα μέλη του νοικοκυριού έως 18 ετών.
Απροστάτευτα τέκνα	Τα ανήλικα μέλη του νοικοκυριού που είναι ορφανά και από τους δύο γονείς ή που κανείς γονέας δεν μπορεί να ασκήσει τη γονική τους μέριμνα, λόγω ασθενείας, αναπηρίας, κράτησης ή στρατιωτικής θητείας και που η επιμέλειά τους έχει ανατεθεί με δικαστική απόφαση σε μέλος του νοικοκυριού, για τους σκοπούς του προγράμματος, λογίζονται ως ενήλικες.
Άστεγοι	Τα άτομα που διαβιούν στο δρόμο ή σε ακατάλληλα καταλύματα δύναται να είναι δικαιούχοι του προγράμματος, με την προϋπόθεση ότι έχουν καταγραφεί από τις κοινωνικές υπηρεσίες των Δήμων ή κάνουν χρήση των υπηρεσιών Ανοικτών Κέντρων Ημέρας Αστέγων ή/και Υπνωτηρίων που λειτουργούν στους Δήμους. Οι άστεγοι, όπως ορίζονται στο άρθρο 2 της ΚΥΑ, απαλλάσσονται από την υποχρέωση καταβολής προστίμου λόγω μη τήρησης της προθεσμίας για την υποβολή της φορολογικής δήλωσης Ε1. Η αστεγία δεν δύναται να πιστοποιείται μόνο από την δήλωση αυτής κατά την υποβολή της φορολογικής δήλωσης Ε1.
Δηλούμενο Εισόδημα	Αναφέρεται στο συνολικό εισόδημα του νοικοκυριού από κάθε πηγή προέλευσης, προ φόρων, μετά την αφαίρεση των εισφορών για κοινωνική ασφάλιση, (συμπεριλαμβανομένου του συνόλου των επιδομάτων και άλλων ενισχύσεων, καθώς και του εισοδήματος που απαλλάσσεται από το φόρο ή φορολογείται με ειδικό τρόπο), κατά τους έξι (6) μήνες πριν από την υποβολή της αίτησης για ένταξη στο πρόγραμμα Κ.Ε.Α.. Από το δηλούμενο εισόδημα εξαιρούνται τα παρακάτω: το επίδομα αναδοχής, καθώς και τα μη ανταποδοτικά επιδόματα αναπηρίας που καταβάλλονται από το κράτος.
Δικαιούχος	Το ενήλικο άτομο που υποβάλλει την αίτηση για λογαριασμό του νοικοκυριού, η οποία έχει κριθεί και πληροί τα κριτήρια ένταξης στο πρόγραμμα Κ.Ε.Α..

<p>Δικαιούχος και τα μέλη της μονάδας του δικαιούχου</p>	<p>Το φυσικό πρόσωπο που υποβάλλει την αίτηση και τα μέλη του νοικοκυριού που περιλαμβάνονται στην αίτηση που πληρούν τις τυπικές και ουσιαστικές προϋποθέσεις για ένταξη στο πρόγραμμα και που έχουν εγκριθεί για την παροχή της εισοδηματικής ενίσχυσης του Κ.Ε.Α..</p> <p>Τα μέλη του νοικοκυριού που, είτε εκτίουν ποινή φυλάκισης, είτε εκπληρώνουν την στρατιωτική τους θητεία δεν θεωρούνται μέλη του νοικοκυριού, όπως αυτό ορίζεται για τους σκοπούς του εν λόγω προγράμματος και συνεπώς δεν συυπολογίζονται τα εισοδήματα και η περιουσία τους σε αυτά του νοικοκυριού που αιτείται για το Κ.Ε.Α..</p>
<p>Δυνάμενοι για εργασία</p>	<p>Οι δικαιούχοι του Κ.Ε.Α. ηλικίας 18 έως 65 ετών που δεν ανήκουν σε μία από τις κατηγορίες που αναφέρονται στους Μη δυνάμενους για εργασία δικαιούχους (βλ. παρακάτω).</p>
<p>Εγγυημένο ποσό</p>	<p>Το ποσό στο οποίο εγγυάται το πρόγραμμα ότι θα ανέρχεται το εισόδημα κάθε νοικοκυριού, ανάλογα με τον αριθμό και την ηλικία των μελών του, μετά την καταβολή της εισοδηματικής ενίσχυσης του Κ.Ε.Α..</p>
<p>Εισόδημα που υπολογίζεται για την ένταξη στο Πρόγραμμα</p>	<p>Αναφέρεται στο εισόδημα που υπολογίζεται για την ωφελούμενη μονάδα που υποβάλλει αίτηση. Το εισόδημα δεν περιλαμβάνει: το 20% του καθαρού εισοδήματος από μισθωτές υπηρεσίες, από υπηρεσίες που παρέχονται με δελτίο παροχής υπηρεσιών ή εργόσημο, καθώς και το 20% του ποσού από πηγές κατάρτισης, προγράμματα κοινωφελούς εργασίας ή οποιοδήποτε άλλο πρόγραμμα εργασίας.</p>
<p>Έντυπο συναίνεσης</p>	<p>Το έντυπο που βρίσκεται αναρτημένο στον διαδικτυακό ιστότοπο του προγράμματος και υπογράφεται (με θεωρημένο το γνήσιο της υπογραφής) από όλα τα ενήλικα μέλη του νοικοκυριού, πριν την υποβολή της αίτησης στο Δήμο ή στο ΚΕΠ. Με την υπογραφή του εντύπου συναίνεσης τα ενήλικα μέλη του νοικοκυριού (και τα φιλοξενούμενα μέλη, αν υπάρχουν) δηλώνουν ότι συναινούν στο σύνολο των διασταυρώσεων που θα πραγματοποιηθούν για την επιβεβαίωση των στοιχείων τους.</p>
<p>Κοινωνική έρευνα</p>	<p>Κοινωνική έρευνα είναι η διαδικασία της διερεύνησης των συνθηκών διαβίωσης των ωφελούμενων μονάδων, που διενεργείται από Κοινωνικό Λειτουργό και μπορεί να περιλαμβάνει επιτόπιες επισκέψεις, κατά περίπτωση, ενώ διεξάγεται συνήθως στο πλαίσιο της εκπόνησης ενός σχεδίου δράσης κοινωνικής ένταξης. Οι υπάλληλοι του Δήμου θα πρέπει να καταγράφουν στο φάκελο το λόγο για τον οποίο κρίθηκε αναγκαία η κοινωνική έρευνα.</p>

<p>Μη δυνάμενοι για εργασία</p>	<p>Οι δικαιούχοι που δεν μπορούν να εργαστούν. Περιλαμβάνονται δικαιούχοι που ανήκουν στις εξής κατηγορίες:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ΑμεΑ, - φοιτητές προγραμμάτων πλήρους φοίτησης, μαθητευόμενοι των επαγγελματικών σχολών, όσοι συμμετέχουν σε επαγγελματικά εκπαιδευτικά προγράμματα χωρίς εργασιακή σχέση,
<p>Μηνιαίο ποσό εισοδηματικής ενίσχυσης</p>	<p>Αναφέρεται στο χρηματικό ποσό που λαμβάνει κάθε ωφελούμενη μονάδα σε μηνιαία βάση. Υπολογίζεται ως η διαφορά μεταξύ του εξαπλάσιου ύψους του Εγγυημένου Ποσού και του εξαμηνιαίου δηλούμενου Εισοδήματος, όπως αυτό υπολογίζεται για την ένταξη στο πρόγραμμα, διαιρούμενη δια έξι.</p>
<p>Μονοπρόσωπο νοικοκυριό</p>	<p>Κάθε ενήλικο άτομο που διαμένει μόνο του σε κατοικία και δεν εμπίπτει στην κατηγορία ενηλίκων έως 25 ετών που φοιτούν σε πανεπιστημιακές σχολές ή σχολεία ή ινστιτούτα επαγγελματικής εκπαίδευσης ή κατάρτισης της ημεδαπής ή αλλοδαπής.</p>
<p>Μονογονεϊκές οικογένειες</p>	<p>Στις μονογονεϊκές οικογένειες, δηλαδή σε εκείνες στις οποίες ένας μόνος γονέας (άγαμος, σε χηρεία ή διαζευγμένος) ασκεί εν τοις πράγμασι και κατ' αποκλειστικότητα ή μετά από σχετική ανάθεση τη γονική μέριμνα ενός ή περισσότερων ανήλικων τέκνων, για τις ανάγκες υπολογισμού του εγγυημένου ποσού το μεγαλύτερο σε ηλικία ανήλικο μέλος λογίζεται ως ενήλικας.</p>
<p>Πολυπρόσωπο νοικοκυριό</p>	<p>Όλα τα άτομα που διαμένουν κάτω από την ίδια στέγη. Δύναται να απαρτίζεται και από φιλοξενούμενα άτομα ή φιλοξενούμενη οικογένεια, με την προϋπόθεση ότι η φιλοξενία είχε δηλωθεί στην τελευταία εκκαθαρισμένη δήλωση φορολογίας εισοδήματος. Στο πολυπρόσωπο νοικοκυριό εντάσσονται και τα ενήλικα τέκνα έως 25 ετών που φοιτούν σε πανεπιστημιακές σχολές ή σχολεία ή ινστιτούτα επαγγελματικής εκπαίδευσης ή κατάρτισης, ανεξαρτήτως του τύπου διαμονής τους.</p>

<p>Υπολογισμός Εισοδήματος σε περίπτωση που μέλος του νοικοκυριού βρει εργασία</p>	<p>Σε περίπτωση που ενήλικο μέλος βρει εργασία (προσωρινή, περιστασιακή ή μόνιμη) κατόπιν ένταξης του νοικοκυριού στο πρόγραμμα Κ.Ε.Α., δεν θα λαμβάνονται υπόψη τα ακόλουθα εισοδήματα: α) το 100% του μισθού από τη νέα εργασία δεν θα συνυπολογίζεται στον υπολογισμό του εισοδήματος κατά τον πρώτο μήνα, β) το 40% του μισθού από τη νέα εργασία δεν θα συνυπολογίζεται κατά τους επόμενους 2 μήνες. Τα κριτήρια ένταξης στο πρόγραμμα επανεξετάζονται και η παροχή του Κ.Ε.Α. διακόπτεται, εάν το εισόδημα από τη νέα εργασία έχει ως συνέπεια να υπερβαίνει το νοικοκυριό τα σχετικά όρια. Η ανωτέρω εξαίρεση από τον υπολογισμό του εισοδήματος για ένταξη στο πρόγραμμα δύναται να εφαρμοστεί μια και μόνη φορά σε διάστημα ενός έτους από την έναρξη ισχύος της καθολικής εφαρμογής του Κ.Ε.Α..</p>
<p>Φιλοξενούμενα Μέλη του Νοικοκυριού</p>	<p>Το πολυπρόσωπο νοικοκυριό δύναται να απαρτίζεται και από φιλοξενούμενα άτομα ή φιλοξενούμενη οικογένεια. Η φιλοξενία πρέπει να έχει δηλωθεί στην τελευταία εκκαθαρισμένη φορολογική δήλωση (κωδ. 801-803). Όταν ένα νοικοκυριό περιλαμβάνει φιλοξενούμενα μέλη, ο αιτών οφείλει να υποβάλει αίτηση αποκλειστικά και μόνο μέσω των δήμων ή των ΚΕΠ.</p>
<p>Ωφελούμενη μονάδα</p>	<p>Αναφέρεται στα μονοπρόσωπα ή πολυπρόσωπα νοικοκυριά, όπως ορίστηκαν ανωτέρω, ή τις κατηγορίες αστέγων που περιγράφηκαν ανωτέρω και πληρούν τα κριτήρια ένταξης στο πρόγραμμα Κοινωνικού Εισοδήματος Αλληλεγγύης ως μονάδα.</p>

1. Εισαγωγή

1.1 Στόχος του Οδηγού Εφαρμογής

Ο Οδηγός Εφαρμογής (Οδηγός) καθορίζει τους όρους και τις προϋποθέσεις που ρυθμίζουν την υλοποίηση του Προγράμματος Κοινωνικό Εισόδημα Αλληλεγγύης, του οποίου ο εκτελεστικός φορέας είναι το Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης (ΥΠΕΚΑΑ), μέσω της Διεύθυνσης Καταπολέμησης της Φτώχειας.

Ο Οδηγός αποτελείται από 10 ενότητες:

1. Εισαγωγή
2. Περιγραφή του προγράμματος Κοινωνικό Εισόδημα Αλληλεγγύης
3. Καθορισμός κριτηρίων ένταξης
4. Καθορισμός εισοδηματικής ενίσχυσης
5. Διαδικασία υποβολής της αίτησης
6. Απαιτούμενα δικαιολογητικά
7. Υποχρεώσεις των δικαιούχων
8. Χρόνος, τρόπος και διάρκεια καταβολής
9. Αναστολή καταβολής εισοδηματικής ενίσχυσης
10. Διακοπή καταβολής εισοδηματικής ενίσχυσης

1.2. Διαδικασίες για την τροποποίηση του Οδηγού Εφαρμογής

Ο Οδηγός μπορεί να τροποποιείται για να προσαρμοστεί στις αλλαγές των προϋποθέσεων ή των συνθηκών του Προγράμματος που ενδέχεται να επέλθουν κατά τη διάρκεια της εφαρμογής του. Η Διεύθυνση Καταπολέμησης της Φτώχειας θα επιφορτιστεί με τη σύνταξη των αλλαγών και η νέα έκδοση του Οδηγού θα υποβληθεί στην Αναπληρώτρια Υπουργό Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης προκειμένου να λάβει έγκριση.

2. Περιγραφή του Προγράμματος Κοινωνικό Εισόδημα Αλληλεγγύης

Οι στόχοι, το κόστος και οι βασικοί ορισμοί του Προγράμματος Κοινωνικό Εισόδημα Αλληλεγγύης (Κ.Ε.Α.) ορίζονται στην Κοινή Υπουργική Απόφαση που υπεγράφη από το Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, το Υπουργείο Εσωτερικών και το Υπουργείο Οικονομικών και δημοσιεύτηκε στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης.

2.1 Στόχος

Το πρόγραμμα Κοινωνικό Εισόδημα Αλληλεγγύης είναι ένα προνοιακό πρόγραμμα για την αντιμετώπιση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού και απευθύνεται σε νοικοκυριά που διαβιούν σε συνθήκες ακραίας φτώχειας.

Το Κ.Ε.Α. είναι στην ουσία μία σύμβαση μεταξύ του Κράτους και του πολίτη, επομένως αντανακλά μια πιο ενεργή προσέγγιση της κοινωνικής πρόνοιας από τη μεριά του Κράτους, αλλά και των πολιτών.

Το πρόγραμμα βασίζεται σε τρεις πυλώνες:

- α) την εισοδηματική ενίσχυση,
- β) τη διασύνδεση με υπηρεσίες κοινωνικής ένταξης, και
- γ) τη διασύνδεση με υπηρεσίες ενεργοποίησης που στοχεύουν στην ένταξη ή επανένταξη των δικαιούχων στην αγορά εργασίας και στην κοινωνική επανένταξη.

2.2 Οι πυλώνες του Κ.Ε.Α.

Το πρόγραμμα συνδυάζει τρεις πυλώνες:

1. **Εισοδηματική ενίσχυση:** Η παροχή χρηματικής ενίσχυσης στο ωφελούμενο νοικοκυριό. (βλ. Ενότητα 4.
2. **Υπηρεσίες Κοινωνικής Ένταξης:** Οι δικαιούχοι, κατά περίπτωση και ανάλογα με τις ανάγκες τους, θα διασυνδέονται με άλλες κοινωνικές υπηρεσίες και προγράμματα, με την προϋπόθεση ότι πληρούν τα κριτήρια ένταξης έκαστου προγράμματος.

ΠΡΟΣΟΧΗ: Οι παροχές αυτές δεν συνυπολογίζονται στο εισόδημα του ωφελούμενου νοικοκυριού.

Ορισμένες από αυτές τις υπηρεσίες περιλαμβάνουν, ενδεικτικά,

- ✓ Δωρεάν ιατροφαρμακευτική περίθαλψη ανασφαλιστών.
- ✓ Παραπομπή και ένταξη σε δομές και υπηρεσίες κοινωνικής φροντίδας και υποστήριξης.
- ✓ Ένταξη σε προγράμματα και κοινωνικές δομές για την αντιμετώπιση της φτώχειας.
- ✓ Ένταξη σε προγράμματα που υλοποιούνται στο πλαίσιο του Ταμείου Ευρωπαϊκής Βοήθειας προς τους Άπορους.
- ✓ Κοινωνικό τιμολόγιο παρόχων ηλεκτρικής ενέργειας.
- ✓ Κοινωνικό τιμολόγιο παρόχων ύδρευσης.

- ✓ Κοινωνικό τιμολόγιο Δήμων και Δημοτικών Επιχειρήσεων.

Επιπλέον, οι δικαιούχοι του Κ.Ε.Α., επισκέπτονται μια φορά το μήνα, σε προκαθορισμένη ημερομηνία, τα Κέντρα Κοινότητας που εξυπηρετούν το Δήμο διαμονής τους.

3. Υπηρεσίες ενεργοποίησης: Οι δικαιούχοι, εφόσον δύνανται να εργαστούν και δεν εργάζονται, προωθούνται σε δράσεις που στοχεύουν στην ένταξη ή επανένταξή τους στην αγορά εργασίας μέσω υπηρεσιών απασχόλησης και μπορεί να περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων:

- ✓ Την κάλυψη προτεινόμενης θέσης εργασίας.
- ✓ Τη συμμετοχή σε προγράμματα κοινωφελούς εργασίας.
- ✓ Τη συμμετοχή σε προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης.
- ✓ Τη συμμετοχή σε προγράμματα απόκτησης επαγγελματικής εμπειρίας.
- ✓ Την ένταξη ή την επιστροφή στο εκπαιδευτικό σύστημα και στα σχολεία δεύτερης ευκαιρίας.

Οι δικαιούχοι που δύνανται να εργαστούν και δεν διαθέτουν κάρτα ανεργίας, έχουν την δυνατότητα να εγγράφονται, σύμφωνα με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο, στο μητρώο ανέργων του Οργανισμού Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού (Ο.Α.Ε.Δ.). Επιπλέον, οι δικαιούχοι του Κ.Ε.Α., που είναι εγγεγραμμένοι στο Μητρώο Ανέργων του Ο.Α.Ε.Δ., επισκέπτονται όποτε κληθούν, σε προκαθορισμένη από τον Ο.Α.Ε.Δ. ημερομηνία, τα Κέντρα Προώθησης Απασχόλησης (Κ.Π.Α.2) που εξυπηρετούν το Δήμο διαμονής τους και συνεργάζονται με τους Εργασιακούς Συμβούλους για την παροχή υπηρεσιών εξατομικευμένης προσέγγισης.

Σε περίπτωση που το επιθυμούν, οι δικαιούχοι που δύνανται να εργαστούν, μπορούν να παρέχουν εθελοντικές υπηρεσίες ανάλογα με τις δεξιότητες τους και τις ανάγκες των κοινωνικών δομών και προγραμμάτων έκαστου Δήμου ή Κέντρου Κοινωνικής Πρόνοιας.

2.3 Ωφελούμενες Μονάδες

Ωφελούμενες μονάδες είναι **τα νοικοκυριά που διαβιούν σε συνθήκες ακραίας φτώχειας και οι άστεγοι:**

A. Μονοπρόσωπο νοικοκυριό: το νοικοκυριό που αποτελείται από ένα ενήλικο άτομο που διαμένει μόνο του σε κατοικία και δεν εμπίπτει στην κατηγορία ενηλίκων έως 25 ετών που φοιτούν σε πανεπιστημιακές σχολές ή σχολεία ή ινστιτούτα επαγγελματικής εκπαίδευσης ή κατάρτισης της ημεδαπής ή αλλοδαπής.

B. Πολυπρόσωπο νοικοκυριό: το νοικοκυριό που αποτελείται από όλα τα άτομα που διαμένουν κάτω από την ίδια στέγη. Δύνανται να απαρτίζεται και από φιλοξενούμενα άτομα ή φιλοξενούμενη οικογένεια, με την προϋπόθεση ότι η φιλοξενία είχε δηλωθεί στην τελευταία εκκαθαρισμένη δήλωση φορολογίας εισοδήματος. Σε περίπτωση που η φιλοξενία δεν είχε δηλωθεί στην τελευταία εκκαθαρισμένη δήλωση φορολογίας εισοδήματος, δεν υπάρχει δυνατότητα ένταξης στο Κ.Ε.Α. για το φιλοξενούμενο άτομο ή τη φιλοξενούμενη οικογένεια.

- ✓ Υπογραμμίζεται ότι στο πολυπρόσωπο νοικοκυριό εντάσσονται και τα ενήλικα τέκνα έως 25 ετών που φοιτούν σε πανεπιστημιακές σχολές ή σχολεία ή ινστιτούτα επαγγελματικής εκπαίδευσης ή κατάρτισης, ανεξαρτήτως του τόπου διαμονής τους. Σε αυτή την περίπτωση, ακόμα και αν το

τέκνο σπουδάζει σε τόπο διαφορετικό από εκείνον στον οποίο διαμένουν οι γονείς του, θα πρέπει να συμπεριληφθεί στην αίτηση ένταξης στο πρόγραμμα που υποβάλλουν οι γονείς.

- ✓ Περαιτέρω, υπογραμμίζεται τα εισοδηματικά και περιουσιακά στοιχεία συζύγου κάποιου εκ των μελών του νοικοκυριού, που διαμένει στο εξωτερικό, προσμετρούνται στον υπολογισμό των κριτηρίων για ένταξη στο πρόγραμμα.

Γ. Άστεγοι: τα άτομα που διαβιούν στο δρόμο ή σε ακατάλληλα καταλύματα μπορούν να ενταχθούν στο πρόγραμμα, με την προϋπόθεση ότι έχουν καταγραφεί από τις κοινωνικές υπηρεσίες των Δήμων ή κάνουν χρήση των υπηρεσιών Ανοικτών Κέντρων Ημέρας Αστέγων ή/και Υπνωτηρίων που λειτουργούν στους Δήμους. Η διαπίστωση της έλλειψης στέγης δεν δύναται να τεκμηριωθεί μόνο μέσω του εντύπου της φορολογικής δήλωσης. Ωστόσο, οι άστεγοι, εφόσον πληρούν την ανωτέρω προϋπόθεση, απαλλάσσονται από την υποχρέωση καταβολής προστίμου λόγω μη τήρησης της προθεσμίας για την υποβολή της φορολογικής δήλωσης Ε1.

- ✓ Υπογραμμίζεται ότι σε περίπτωση που οι κοινωνικές υπηρεσίες των Δήμων δεν δύναται να καταγράψουν τους άστεγους, οι τελευταίοι δεν μπορούν να ενταχθούν στο πρόγραμμα.
- ✓ Επισημαίνεται επίσης, πως οι ωφελούμενοι του προγράμματος Στέγαση και Επανεένταξη που δεν έχουν ενταχθεί στον πυλώνα εργασιακής επανεένταξης του προγράμματος εντάσσονται, κατόπιν υποβολής αίτησης, αυτομάτως στο Κ.Ε.Α, σύμφωνα με το άρθρο 12 της ΚΥΑ.

2.3.1 Εξαιρέσεις από την Υπαγωγή στο Πρόγραμμα

Οι ακόλουθες κατηγορίες προσώπων **εξαιρούνται** από την ένταξη στο πρόγραμμα εισοδηματικής ενίσχυσης του Κ.Ε.Α.:

- ✓ Άτομα τα οποία φιλοξενούνται ή περιθάλπονται σε Μονάδες Κλειστής Φροντίδας ή σε Στέγες Υποστηριζόμενης Διαβίωσης ή σε Ξενώνες Μεταβατικής Φιλοξενίας Αστέγων.
- ✓ Άτομα, τα οποία φιλοξενούνται σε Μονάδες Ψυχοκοινωνικής Αποκατάστασης (οικοτροφεία, ξενώνες κτλ), ή είναι δικαιούχοι του προγράμματος Προστατευμένων Διαμερισμάτων του αρ.9 του ν. 2716/99.
- ✓ Όσοι υπηρετούν τη θητεία τους στις ένοπλες δυνάμεις.
- ✓ Όσοι κρατούνται σε σωφρονιστικά καταστήματα.

3. Καθορισμός Ένταξης στο Κ.Ε.Α.

3.1 Κριτήρια Ένταξης στο Κ.Ε.Α.

Τα νοικοκυριά που υποβάλουν αίτηση για το Κ.Ε.Α. μπορούν να ενταχθούν στο πρόγραμμα, εφόσον πληρούν ΑΘΡΟΙΣΤΙΚΑ τρεις κατηγορίες κριτηρίων:

- A. Εισοδηματικά κριτήρια
- B. Περιουσιακά κριτήρια
- Γ. Κριτήρια διαμονής

Εάν έστω και μια κατηγορία κριτηρίων δεν πληρείται, τότε το νοικοκυριό δεν μπορεί να ενταχθεί στο πρόγραμμα.

3.1.1 Εισοδηματικά κριτήρια:

Το εισόδημα (όπως υπολογίζεται για τους σκοπούς της ένταξης στο Κ.Ε.Α. – βλ. ορισμούς Δηλούμενου Εισοδήματος και Εισοδήματος που υπολογίζεται για την ένταξη στο Πρόγραμμα, Γλωσσάριο, του παρόντος) του νοικοκυριού κατά τους τελευταίους έξι μήνες πριν την υποβολή της αίτησης, δεν μπορεί να υπερβαίνει το εξαπλάσιο του εγγυημένου ποσού για κάθε τύπο νοικοκυριού:

Το **εγγυημένο ποσό** ορίζεται ως ακολούθως:

- ✓ **200** ευρώ το μήνα για μονοπρόσωπο νοικοκυριό
- ✓ **100** ευρώ για κάθε επιπλέον ενήλικο μέλος (δηλαδή ένα επιπλέον 50% προστίθεται στο βασικό ποσό)
- ✓ **50** ευρώ για κάθε ανήλικο μέλος (δηλαδή ένα επιπλέον 25% προστίθεται στο βασικό ποσό)

Στον παρακάτω πίνακα παρατίθενται *παραδείγματα* υπολογισμού του εξαπλάσιου ύψους του εγγυημένου ποσού, ανάλογα με τη σύνθεση του νοικοκυριού (το μηνιαίο εγγυημένο ποσό είναι σε παρένθεση). Το συνολικό εισόδημα του νοικοκυριού, μετά την καταβολή της εισοδηματικής ενίσχυσης του Κ.Ε.Α., δεν μπορεί να είναι κατώτερο από τα κάτωθι ποσά:

Πίνακας 1: Παραδείγματα του εξαπλάσιου εγγυημένου ποσού για διαφορετικές ωφελούμενες μονάδες	
Σύνθεση ωφελούμενης μονάδας	Εξαμηνιαίο Εισόδημα
Ενήλικας	$(200 \text{ €}) * 6 = 1.200 \text{ €}$
Ενήλικας με ένα ανήλικο τέκνο	$(200 \text{ €} + 100 \text{ €}) * 6 = 1.800 \text{ €}$
Ζευγάρι χωρίς τέκνα	$(200 \text{ €} + 100 \text{ €}) * 6 = 1.800 \text{ €}$
Ζευγάρι με ένα ανήλικο τέκνο	$(200 \text{ €} + 100 \text{ €} + 50 \text{ €}) * 6 = 2.100 \text{ €}$
Ζευγάρι με δύο ανήλικα τέκνα	$(200 \text{ €} + 100 \text{ €} + 50 \text{ €} + 50 \text{ €}) * 6 = 2.400 \text{ €}$
Ενήλικας με ένα ακόμα ενήλικο μέλος	$(200 \text{ €} + 100 \text{ €}) * 6 = 1.800 \text{ €}$
Ζευγάρι με ένα ενήλικο μέλος	$(200 \text{ €} + 100 \text{ €} + 100 \text{ €}) * 6 = 2.400 \text{ €}$

Πίνακας 1: Παραδείγματα του εξαπλάσιου εγγυημένου ποσού για διαφορετικές ωφελούμενες μονάδες	
Σύνθεση ωφελούμενης μονάδας	Εξαμηνιαίο Εισόδημα
Ζευγάρι με ένα ενήλικο μέλος και ένα ανήλικο τέκνο	$(200 \text{ €} + 100 \text{ €} + 100 \text{ €} + 50 \text{ €}) * 6 = 2.700 \text{ €}$
Ενήλικας με δύο ανήλικα τέκνα	$(200 \text{ €} + 100 \text{ €} + 50 \text{ €}) * 6 = 2.100 \text{ €}$
Ενήλικας με δύο απροσταύτευτα τέκνα	$(200 \text{ €} + 100 \text{ €} + 100 \text{ €}) * 6 = 2.400 \text{ €}$

- ✓ Για κάθε επιπλέον μέλος προστίθεται το εξαπλάσιο του αντίστοιχου εγγυημένου ποσού.
- ✓ Για κάθε επιπρόσθετο ενήλικα στην ωφελούμενη μονάδα: 600 € ανά εξάμηνο.
- ✓ Για κάθε επιπλέον τέκνο στην ωφελούμενη μονάδα: 300 € ανά εξάμηνο.

Το εξαμηνιαίο εισόδημα δεν μπορεί να υπερβαίνει το ποσό των 5.400 ευρώ, ανεξαρτήτως του αριθμού των μελών του νοικοκυριού.

Δηλαδή, ακόμα και στην περίπτωση νοικοκυριού που αποτελείται π.χ. από 10 ενήλικα μέλη και σύμφωνα με τα ανωτέρω ποσά το εισόδημα τους κατά το τελευταίο εξάμηνο θα αντιστοιχούσε σε

$$(200 \text{ €} + 100 \text{ €} * 9) * 6 = 6.600 \text{ €}$$

εάν έχουν όντως εισπράξει αυτό το ποσό δεν εντάσσονται στο πρόγραμμα.

3.1.2 Περιουσιακά κριτήρια

Εκτός από τα εισοδηματικά κριτήρια που προαναφέρθηκαν, τα νοικοκυριά πρέπει να πληρούν και τα κάτωθι περιουσιακά κριτήρια.

Ακίνητη περιουσία στην Ελλάδα ή/και στο εξωτερικό:

- ✓ Η συνολική φορολογητέα αξία της ακίνητης περιουσίας του νοικοκυριού δεν πρέπει να υπερβαίνει στο σύνολο της το ποσό των **90.000** ευρώ για το πρώτο άτομο, προσαυξανόμενη κατά **15.000** ευρώ για κάθε πρόσθετο μέλος του νοικοκυριού και με συνολικό ανώτατο όριο για κάθε ωφελούμενη μονάδα έως **150.000** ευρώ.

Παράδειγμα: Ας υποθέσουμε ότι ένα νοικοκυριό απαρτίζεται από ένα έγγαμο ζευγάρι, ένα πρόσθετο ενήλικο μέλος και ένα τέκνο. Η φορολογητέα αξία της ακίνητης περιουσίας που ανήκει σε όλα τα μέλη του νοικοκυριού δεν πρέπει να υπερβαίνει το ποσό των

$$(90.000 \text{ €} + 15.000 \text{ €} + 15.000 \text{ €} + 15.000 \text{ €}) = 135.000 \text{ €}$$

Η πληροφορία για την φορολογητέα αξία της ακίνητης περιουσίας αντλείται αυτόματα από τις βάσεις δεδομένων της Γ.Γ.Π.Σ. και εμφανίζεται στην πλατφόρμα της αίτησης για το Κ.Ε.Α. Σε περίπτωση που ο αιτών ισχυρίζεται ότι η τρέχουσα αξία της ακίνητης περιουσίας του έχει μεταβληθεί, οφείλει να προσκομίσει κάθε πρόσφορο δικαιολογητικό που να αποδεικνύει τη μεταβολή (βλ. Ενότητα 6 Απαιτούμενα δικαιολογητικά).

Κινητή περιουσία

α) Επιβατικά Ιδιωτικής Χρήσης - Μικτής Χρήσης αυτοκίνητα ή και δίκυκλα) στην Ελλάδα ή/και στο εξωτερικό:

- ✓ Η αντικειμενική δαπάνη των επιβατικών αυτοκινήτων Ιδιωτικής Χρήσης (Ι.Χ.), Μικτής Χρήσης (Μ.Χ.) ή και των δίκυκλων του νοικοκυριού, στην Ελλάδα ή στο εξωτερικό δεν πρέπει να υπερβαίνει στο σύνολό της το ποσό των 6.000 ευρώ.

Η πληροφορία για την αντικειμενική αξία της κινητής περιουσίας αντλείται αυτόματα από τις βάσεις δεδομένων της Γ.Γ.Π.Σ. και εμφανίζεται στην πλατφόρμα της αίτησης για το Κ.Ε.Α. Σε περίπτωση που ο αιτών ισχυρίζεται ότι η τρέχουσα αξία της κινητής περιουσίας του έχει μεταβληθεί, οφείλει να προσκομίσει κάθε πρόσφορο δικαιολογητικό που να αποδεικνύει τη μεταβολή (βλ. Ενότητα 6 του παρόντος, Απαιτούμενα δικαιολογητικά).

β) Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία (στην Ελλάδα ή στο εξωτερικό):

- ✓ Το συνολικό ύψος των καταθέσεων του νοικοκυριού σε όλα τα πιστωτικά ιδρύματα της χώρας ή του εξωτερικού, ή/και η τρέχουσα αξία μετοχών, ομολόγων κτλ, όπως προκύπτουν από την τελευταία εκκαθαρισμένη δήλωση φορολογίας εισοδήματος, δεν μπορεί να υπερβαίνει τα όρια του κατωτέρω πίνακα για κάθε τύπο νοικοκυριού:

Πίνακας 3: Όρια καταθέσεων / μετοχών, ομολόγων κτλ. ανά σύνθεση νοικοκυριού	
Σύνθεση Νοικοκυριού	Όρια καταθέσεων/ μετοχών, ομολόγων κτλ.
Μονοπρόσωπο νοικοκυριό	4.800 €
Νοικοκυριό που αποτελείται από δύο ενήλικες ή μονογονεϊκό νοικοκυριό με ένα ανήλικο μέλος	7.200 €
Νοικοκυριό που αποτελείται από δύο ενήλικες και ένα ανήλικο μέλος ή μονογονεϊκό νοικοκυριό με δύο ανήλικα μέλη	8.400 €
Νοικοκυριό που αποτελείται από τρεις ενήλικες ή δύο ενήλικες και δύο ανήλικα μέλη ή μονογονεϊκό νοικοκυριό με τρία ανήλικα μέλη	9.600 €
Νοικοκυριό που αποτελείται από τρεις ενήλικες και ένα ανήλικο μέλος ή δύο ενήλικες και τρία ανήλικα μέλη ή μονογονεϊκό νοικοκυριό με τέσσερα ανήλικα μέλη	10.800 €
Νοικοκυριό που αποτελείται από τέσσερις ενήλικες ή δύο ενήλικες και τέσσερα ανήλικα μέλη ή μονογονεϊκό νοικοκυριό με πέντε ανήλικα μέλη	12.000 €
Νοικοκυριό που αποτελείται από τέσσερις ενήλικες και 1 ανήλικο μέλος ή δύο ενήλικες και πέντε ανήλικα μέλη ή μονογονεϊκό νοικοκυριό με έξι ανήλικα μέλη	13.200 €
Νοικοκυριό που αποτελείται από πέντε ενήλικες ή δύο ενήλικες και έξι ανήλικα μέλη ή μονογονεϊκό νοικοκυριό με επτά ανήλικα μέλη	14.400 €

Ως ανώτατο όριο καταθέσεων ορίζεται το ποσό των **14.400 €**, ανεξαρτήτως της σύνθεσης του νοικοκυριού.

ΠΡΟΣΟΧΗ: Υπογραμμίζεται ότι δεν υπάρχει δυνατότητα προσκόμισης δικαιολογητικών για τεκμηρίωση μεταβολής στις καταθέσεις του νοικοκυριού. Αυτό σημαίνει ότι ο έλεγχος γίνεται βάσει του ανώτατου ποσού καταθέσεων που είχε το νοικοκυριό κατά τη διάρκεια του έτους που αντιστοιχεί στην τελευταία

εκκαθαρισμένη φορολογική δήλωση (π.χ. κατά την έναρξη του προγράμματος δηλώνονται οι καταθέσεις του έτους 2015) και όχι βάσει της τρέχουσας κατάστασης.

γ) Περιουσιακό τεκμήριο:

- ✓ Το συνολικό ποσό από τόκους καταθέσεων των μελών του νοικοκυριού σε όλα τα πιστωτικά ιδρύματα της χώρας ή του εξωτερικού, όπως έχουν δηλωθεί στην τελευταία εκκαθαρισμένη δήλωση φορολογίας εισοδήματος (Ε1), δεν μπορεί να υπερβαίνει το ποσό που προκύπτει από τον κατωτέρω μαθηματικό τύπο:

$$\text{Ετήσιος τόκος} = \text{όριο καταθέσεων για κάθε τύπο νοικοκυριού} * \text{μέσο ετήσιο καταθετικό επιτόκιο} / 100$$

Ως έτος υπολογισμού του μέσου καταθετικού επιτοκίου ορίζεται εκείνο στο οποίο αντιστοιχεί η τελευταία εκκαθαρισμένη δήλωση φορολογίας εισοδήματος.

Από την έναρξη του προγράμματος και μέχρι την υποβολή φορολογικών δηλώσεων έτους 2016 το συνολικό ύψος από τόκους καταθέσεων δεν μπορεί να υπερβαίνει τα ποσά που παρατίθενται στον κατωτέρω πίνακα (ο υπολογισμός των τόκων έχει υπολογιστεί λαμβάνοντας υπόψη ότι το μέσο καταθετικό επιτόκιο του έτους 2015 ανήλθε, σύμφωνα με τα στοιχεία της Τράπεζας της Ελλάδος, σε 1,11%).

Μετά την εκκαθάριση των δηλώσεων φορολογίας εισοδήματος έτους 2016, τα ποσά των τόκων θα επαναπροσδιοριστούν λαμβάνοντας υπόψη τη διαμόρφωση του ετήσιου καταθετικού επιτοκίου έτους 2016.

Πίνακας 4: Τόκοι από καταθέσεις (για το 2015) ανά σύνθεση νοικοκυριού	
Σύνθεση Νοικοκυριού	Τόκοι από Καταθέσεις (για το 2015)
Μονοπρόσωπο νοικοκυριό	53 €
Νοικοκυριό που αποτελείται από δύο ενήλικες ή μονογονεϊκό νοικοκυριό με ένα ανήλικο μέλος	80 €
Νοικοκυριό που αποτελείται από δύο ενήλικες και ένα ανήλικο μέλος ή μονογονεϊκό νοικοκυριό με δύο ανήλικα μέλη	93 €
Νοικοκυριό που αποτελείται από τρεις ενήλικες ή δύο ενήλικες και δύο ανήλικα μέλη ή μονογονεϊκό νοικοκυριό με τρία ανήλικα μέλη	107 €
Νοικοκυριό που αποτελείται από τρεις ενήλικες και ένα ανήλικο μέλος ή δύο ενήλικες και τρία ανήλικα μέλη ή μονογονεϊκό νοικοκυριό με τέσσερα ανήλικα μέλη	120 €
Νοικοκυριό που αποτελείται από τέσσερις ενήλικες ή δύο ενήλικες και τέσσερα ανήλικα μέλη ή μονογονεϊκό νοικοκυριό με πέντε ανήλικα μέλη	133 €
Νοικοκυριό που αποτελείται από τέσσερις ενήλικες και 1 ανήλικο μέλος ή δύο ενήλικες και πέντε ανήλικα μέλη ή μονογονεϊκό νοικοκυριό με έξι ανήλικα μέλη	147 €
Νοικοκυριό που αποτελείται από πέντε ενήλικες ή δύο ενήλικες και έξι ανήλικα μέλη ή μονογονεϊκό νοικοκυριό με επτά ανήλικα μέλη	160 €

Ως ανώτατο όριο τόκων από καταθέσεις ορίζεται το ποσό των **160 €**, ανεξαρτήτως της σύνθεσης του νοικοκυριού (το ανώτατο όριο θα επαναπροσδιορίζεται ανάλογα με την διαμόρφωση του εκάστοτε ετήσιου καταθετικού επιτοκίου).

ΠΡΟΣΟΧΗ: Υπογραμμίζεται ότι δεν υπάρχει δυνατότητα προσκόμισης δικαιολογητικών για τεκμηρίωση μεταβολής στους τόκους καταθέσεων του νοικοκυριού. Αυτό σημαίνει ότι ο έλεγχος γίνεται βάσει του τι

έχει δηλώσει ο αιτών στα αντίστοιχα πεδία της τελευταίας εκκαθαρισμένης δήλωσης φορολογίας εισοδήματος και όχι βάσει της τρέχουσας κατάστασης.

δ) Περιουσιακά κριτήρια αποκλεισμού:

Δεν γίνονται δεκτές αιτήσεις νοικοκυριών, τα μέλη των οποίων, βάσει της τελευταίας εκκαθαρισμένης δήλωσης φορολογίας εισοδήματος:

- ✓ εμπίπτουν στις διατάξεις του φόρου πολυτελείας
- ✓ δηλώνουν δαπάνες για αμοιβές πληρωμάτων σκαφών αναψυχής,
- ✓ δηλώνουν δαπάνες για δίδακτρα σε ιδιωτικά σχολεία,
- ✓ δηλώνουν δαπάνες για οικιακούς βοηθούς, οδηγούς αυτ/των, δασκάλους και λοιπό προσωπικό,

όπως αυτές προσδιορίζονται στους αντίστοιχους κωδικούς του εντύπου Ε1.

Τα νοικοκυριά, μέλη των οποίων, εμπίπτουν στις διατάξεις του φόρου πολυτελείας (και άρα δεν δύναται να ενταχθούν στο Κ.Ε.Α.) έχουν δηλώσει στην τελευταία εκκαθαρισμένη δήλωση φορολογίας εισοδήματος (Ε1) ότι έχουν στην κατοχή τους:

- ✓ ιδιωτικά σκάφη αναψυχής (μήκους άνω των 5 μέτρων και με κινητήρα ισχύος άνω των 50 κυβικών εκατοστών),
- ✓ αεροσκάφη,
- ✓ ελικόπτερα,
- ✓ ανεμόπτερα και
- ✓ δεξαμενές κολύμβησης (πισίνες)

3.1.3 Κριτήρια διαμονής

Ο αιτών καθώς και όλα τα μέλη της μονάδας που υποβάλλει την αίτηση πρέπει να διαμένουν νόμιμα και μόνιμα στην ελληνική επικράτεια.

Ειδικά για τους αλλοδαπούς, προκειμένου να τεκμηριωθεί η νομιμότητα και η μονιμότητα της διαμονής απαιτείται η προσκόμιση των δικαιολογητικών που περιγράφονται στην Ενότητα 6 του παρόντος, Απαιτούμενα δικαιολογητικά.

4. Καθορισμός ποσού εισοδηματικής ενίσχυσης

Το ποσό εισοδηματικής ενίσχυσης είναι το ποσό που υπολογίζεται ότι θα λάβει ένα νοικοκυριό, μόλις κριθεί ότι είναι επιλέξιμο για ένταξη στο πρόγραμμα Κ.Ε.Α.. Το ποσό διαφοροποιείται ανάλογα με τον αριθμό και την ηλικία των μελών του νοικοκυριού.

- ✓ Τα ποσά της εισοδηματικής ενίσχυσης για τις επιλέξιμες μονάδες που υποβάλλουν αίτηση υπολογίζονται ως η διαφορά μεταξύ του εξαπλάσιου ύψους του εγγυημένου ποσού και εξαμηνιαίου δηλούμενου εισοδήματος, όπως αυτό υπολογίζεται για τους σκοπούς της ένταξης στο πρόγραμμα, διαιρούμενη δια του έξι.

A. Εγγυημένο ποσό

Το **εγγυημένο ποσό** ορίζεται ως ακολούθως

- ✓ **200** ευρώ το μήνα για μονοπρόσωπο νοικοκυριό
- ✓ **100** ευρώ για κάθε επιπλέον ενήλικο μέλος (δηλαδή ένα επιπλέον 50% προστίθεται στο βασικό ποσό)
- ✓ **50** ευρώ για κάθε ανήλικο μέλος (δηλαδή ένα επιπλέον 25% προστίθεται στο βασικό ποσό)

Το παρακάτω πλαίσιο παρέχει ένα παράδειγμα του πώς υπολογίζεται το ποσό της εισοδηματικής ενίσχυσης.

Πλαίσιο 1: Καθορισμός της Μηνιαίας Εισοδηματικής Ενίσχυσης – Παράδειγμα

Ας υποθέσουμε ότι μία ωφελούμενη μονάδα απαρτίζεται από ένα ζευγάρι και ένα ανήλικο τέκνο και ότι το συνολικό εισόδημα που υπολογίζεται για τους σκοπούς της ένταξης στο πρόγραμμα ανέρχεται σε 1.200 ευρώ (δηλαδή, κατόπιν αφαίρεσης του 20% από τυχόν εισόδημα που προέρχεται από «μισθωτές υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένων και αυτών που παρέχονται με δελτίο παροχής υπηρεσιών ή εργόσημο καθώς και των ποσών από πηγές κατάρτισης, προγράμματα κοινωφελούς εργασίας ή οποιοδήποτε άλλο πρόγραμμα εργασίας»):

- ✓ Κατώφλι/Εγγυημένο Ποσό: $(200 \text{ €} + 100 \text{ €} + 50 \text{ €}) * 6 = 2.100 \text{ €}$
- ✓ Μηνιαίο ποσό εισοδηματικής ενίσχυσης: $(2.100 \text{ €} - 1.200 \text{ €}) / 6 = 150 \text{ €}$

Το ανώτατο ποσό που θα λάβει ένα νοικοκυριό ανάλογα με τη σύνθεση του (το ποσό που θα λάβει, δηλαδή, σε περίπτωση που κατά τη διάρκεια του τελευταίου εξαμήνου δεν είχε καθόλου εισοδήματα), αποτυπώνεται στο παρακάτω σχήμα:

Σχήμα 1. Ανώτατο Μηνιαίο Ποσό Εισοδηματικής Ενίσχυσης

- Το ανώτατο μηνιαίο ποσό της εισοδηματικής ενίσχυσης είναι **200 €** για ένα άτομο
- Συν **100 €** για τον/την σύζυγο ή/και για κάθε ενήλικο μέλος (άνω των 18)

Επιπλέον συν

- **50 €** για κάθε ανήλικο μέλος
- **100 €** για το πρώτο τέκνο σε νοικοκυριό με μονογονεϊκή οικογένεια
- **100 €** για κάθε απροστάτευτο τέκνο

Σύνθεση Οικογένειας	Ανώτατο Μηνιαίο Ποσό (€)	Σύνθεση
4 άτομα	400€	(=200+100+50+50)
2 άτομα	300€	(=200+100)
3 άτομα	350€	(=200+100+50)
6 άτομα	600€	(=200+100+50+50+100+100)

Ως ανώτατο όριο του εγγυημένου ποσού ορίζονται τα 900 ευρώ μηνιαίως, ανεξαρτήτως της σύνθεσης του νοικοκυριού.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ: Στην περίπτωση νοικοκυριού που έχει μηδενικό εισόδημα, αποτελείται π.χ. από 10 ενήλικα μέλη και σύμφωνα με τα ανωτέρω ποσά για κάθε κατηγορία θα έπρεπε να λαμβάνει:

- **200** ευρώ το πρώτο μέλος και
- **9*100** ευρώ τα υπόλοιπα εννέα μέλη,
- δηλαδή συνολικά **1.100** ευρώ,
- σύμφωνα με το ανώτατο όριο θα λάβει **900** ευρώ μηνιαίως.

Για τις μονογονεϊκές οικογένειες, δηλαδή εκείνες στις οποίες ο ένας γονέας είναι άγαμος, σε χηρεία ή διαζευγμένος και να ασκεί εν τω πράγματι και κατ' αποκλειστικότητα ή μετά από σχετική ανάθεση βάσει δικαστικής απόφασης τη γονική μέριμνα ενός ή περισσότερων τέκνων:

- ✓ το μεγαλύτερο σε ηλικία ανήλικο μέλος λογίζεται ως ενήλικας για τον υπολογισμό του εγγυημένου ποσού.

Για τα νοικοκυριά με απροστάτευτο/α τέκνο/α, δηλαδή με ανήλικο/α μέλος/η που είναι ορφανό/ά και από τους δύο γονείς ή που κανείς γονέας δεν μπορεί να ασκήσει τη γονική τους μέριμνα, λόγω ασθένειας, αναπηρίας, κράτησης ή στρατιωτικής θητείας και που η επιμέλειά τους έχει ανατεθεί με δικαστική απόφαση σε μέλος του νοικοκυριού:

- ✓ για τις ανάγκες υπολογισμού του εγγυημένου ποσού κάθε απροστάτευτο τέκνο λογίζεται ως ενήλικας.

B. Δηλούμενο εισόδημα

Το **δηλούμενο εισόδημα** ορίζεται ως ακολούθως:

Παρακάτω επεξηγούνται οι τύποι των εισοδημάτων που θα δηλωθούν στην αίτηση και ο τρόπος υπολογισμού του συνολικού εισοδήματος:

- ✓ Το εισόδημα αναφέρεται στο εισόδημα που αποκτήθηκε από κάθε μέλος της ωφελούμενης μονάδας κατά τους 6 μήνες πριν από το μήνα υποβολής της αίτησης.
- ✓ Στην αίτηση δηλώνονται τα ακόλουθα εισοδήματα:
  - Το συνολικό ακαθάριστο εισόδημα από κάθε πηγή (ημεδαπής και αλλοδαπής προέλευσης) προ φόρων, μετά την αφαίρεση των εισφορών για κοινωνική ασφάλιση.
  - Το σύνολο των επιδομάτων και άλλων ενισχύσεων που έλαβαν τα μέλη της ωφελούμενης μονάδας, καθώς και το εισόδημα που απαλλάσσεται από το φόρο ή φορολογείται με ειδικό τρόπο.

ΠΡΟΣΟΧΗ: στην αίτηση εμφανίζεται προσυμπληρωμένο το εισόδημα που εισπράχθηκε από μισθωτές υπηρεσίες κατά το έτος που αφορά η τελευταία εκκαθαρισμένη δήλωση φορολογίας εισοδήματος (κατά την έναρξη της καθολικής εφαρμογής θα εμφανίζονται τα εισοδήματα έτους 2015), διαιρεμένο δια του δύο. Σε περίπτωση που ο αιτών το αμφισβητεί προσκομίζει δικαιολογητικό που να αποδεικνύει ότι δεν εισέπραξε το ανάλογο ποσό κατά το τελευταίο εξάμηνο πριν την υποβολή της αίτησης (πχ αντίγραφα μισθοδοσίας, επιστολή απόλυσης, ανανεωμένη κάρτα από ΟΑΕΔ). Δεν υπάρχει δυνατότητα αλλαγής του πεδίου χωρίς την προσκόμιση δικαιολογητικού, με μοναδικές εξαιρέσεις τις περιπτώσεις που:

- α) το πεδίο δεν είναι προσυμπληρωμένο, οπότε ο αιτών (ή ο εξουσιοδοτημένος υπάλληλος Δήμου ή ΚΕΠ) είτε το αφήνει μηδενικό, είτε συμπληρώνει τυχόν εισοδήματα που εισέπραξε το συγκεκριμένο χρονικό διάστημα και
- β) το ποσό που δηλώνει ο πολίτης είναι μεγαλύτερο από αυτό που εμφανίζεται προσυμπληρωμένο.

Το εισόδημα δεν περιλαμβάνει τα παρακάτω:

- ✓ Το 20% του καθαρού εισοδήματος από μισθωτές υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένων υπηρεσιών που παρέχονται με δελτίο παροχής υπηρεσιών ή εργόσημο, καθώς και του ποσού από πηγές κατάρτισης, προγράμματα κοινωφελούς εργασίας ή οποιοδήποτε άλλο πρόγραμμα εργασίας.
- ✓ Το επίδομα αναδοχής και τα μη ανταποδοτικά επιδόματα αναπηρίας που καταβάλλονται από το κράτος.

ΠΡΟΣΟΧΗ: Η αφαίρεση του 20% του καθαρού εισοδήματος πραγματοποιείται αυτόματα από την ηλεκτρονική πλατφόρμα και δεν υπολογίζεται/συμπληρώνεται από τον αιτούντα ή από τους υπαλλήλους των Δήμων/ΚΕΠ.

ΠΡΟΣΟΧΗ: Κάθε αλλαγή στο εισόδημα πρέπει να δηλώνεται εντός 15 ημερών από τη στιγμή της είσπραξης του. Αυτό σημαίνει ότι αν ο αιτών π.χ. αρχίσει να εισπράττει εισοδήματα από συντάξεις, θα πρέπει να τροποποιεί σε μηνιαία βάση την αίτηση του δηλώνοντας τα αντίστοιχα εισοδήματα. Σημειώνεται ότι εφόσον η τροποποίηση αφορά προς τα πάνω αλλαγές του εισοδήματος, δεν απαιτούνται δικαιολογητικά και ο αιτών μπορεί να τροποποιήσει την αίτηση του απευθείας, χωρίς να μεταβει στο Δήμο. Το ίδιο ισχύει και για κάθε εισόδημα που εισπράττεται σε τακτική ή μη βάση (π.χ. εισοδήματα από επιδόματα, επιδοτήσεις, εργόσημα κτλ).

ΥΠΕΝΘΥΜΙΣΗ: Υπογραμμίζεται τα εισοδηματικά και περιουσιακά στοιχεία συζύγου κάποιου εκ των μελών του νοικοκυριού, που διαμένει στο εξωτερικό, προσμετρούνται στον υπολογισμό των κριτηρίων για ένταξη στο πρόγραμμα.

Στο πλαίσιο 2 παρουσιάζεται παράδειγμα υπολογισμού του συνολικού εισοδήματος για την ένταξη στο Κ.Ε.Α. νοικοκυριού, μέλος του οποίου έχει εισοδήματα από εργασία.

Πλαίσιο 2: Παράδειγμα Υπολογισμού Συνολικού Εισοδήματος για τον Καθορισμό της Ένταξης στο Κ.Ε.Α.

Ας υποθέσουμε ότι η ωφελούμενη μονάδα απαρτίζεται από ένα ζευγάρι με 1 ανήλικο τέκνο και ένα πρόσθετο ενήλικο μέλος (για παράδειγμα έναν ανιόντα και όλοι διαμένουν κάτω από την ίδια στέγη). Ο παρακάτω πίνακας δείχνει το εισόδημα του κάθε ατόμου για το προηγούμενο έτος.

Πηγή εισοδήματος	Του συζύγου	Της συζύγου	Του τέκνου	Του Ανιόντος	ΣΥΝΟΛΟ
Ακαθάριστο εισόδημα					
Μισθωτές υπηρεσίες, εισόδημα που αποκτήθηκε με δελτίο παροχής υπηρεσιών ή εργόσημο και ποσά από πηγές κατάρτισης, προγράμματα κοινωνικού εργασιών ή οποιοδήποτε άλλο πρόγραμμα εργασίας	0 €	€ 2.000	€ 0	€ 0	2.000€-20%= 2.000 €- 400€= 1.600 €
Συντάξεις	0 €	0 €	0 €	2.760 €	€ 2.760
Γεωργικές δραστηριότητες	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €
Εμπορικές επιχειρήσεις	500 €	0 €	0 €	0 €	500 €
Ελευθέρια επαγγέλματα	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €
Ακίνητη περιουσία	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €
Κεφάλαιο	50 €	0 €	0 €	0 €	50 €
Εισόδημα αλλοδαπής προέλευσης	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €
Εισόδημα από επιδόματα που δεν φορολογούνται					
Οικογενειακό επίδομα	€ 480	€ 0	€ 0	€ 0	480 €
ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΟΥ					5.390 €

Το συνολικό εισόδημα του ανωτέρω νοικοκυριού είναι **5.390 € ετησίως**, ή **2.695 € ανά εξάμηνο**, το οποίο είναι κάτω από το ποσό που αντιστοιχεί στο εγγυημένο ποσό

$$(200 € + 100 € + 100 € + 50 €) * 6 = 2.700 €$$

οπότε αυτό το νοικοκυριό είναι δυνητικά επιλέξιμο για ένταξη στο πρόγραμμα σύμφωνα με το

Εισοδηματικό κριτήριο.

Σημειώστε ότι το **συνολικό εισόδημα** για το νοικοκυριό είναι στην πραγματικότητα **5.790 €**. Ωστόσο, επειδή η σύζυγος απέκτησε **2.000 €** σε καθαρό εισόδημα από «μισθωτές υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένων υπηρεσιών που παρέχονται με δελτίο παροχής υπηρεσιών ή εργόσημο και από πηγές κατάρτισης, προγράμματα κοινωφελούς εργασίας ή οποιοδήποτε άλλο πρόγραμμα εργασίας», το 20% εκ του ποσού των **2.000 €**, άλλως **400 €**, αφαιρέθηκε από το εισόδημα. Έτσι, το συνολικό εισόδημα του νοικοκυριού είναι χαμηλότερο από το όριο, καθιστώντας αυτό το νοικοκυριό δυνητικά επιλέξιμο για ένταξη στο πρόγραμμα.

Σημειώστε ότι το εισόδημα υπολογίζεται προ φόρων, αλλά μετά την αφαίρεση των εισφορών για κοινωνική ασφάλιση.

Σε περίπτωση που κάποιο ενήλικο μέλος της ωφελούμενης μονάδας βρει εργασία (προσωρινή, περιστασιακή ή μόνιμη) μετά την ένταξη στο πρόγραμμα, αφού πρώτα το δηλώσει, δεν θα λαμβάνονται υπόψη τα ακόλουθα εισοδήματα:

- ✓ κατά τον πρώτο μήνα της εργασίας το 100% του μισθού,
- ✓ κατά τους δύο επόμενους μήνες το 40% του μισθού.

Τα κριτήρια ένταξης στο πρόγραμμα επανεξετάζονται και η παροχή του Κ.Ε.Α. διακόπτεται, εάν το εισόδημα από τη νέα εργασία έχει ως συνέπεια να υπερβαίνει το νοικοκυριό τα σχετικά όρια.

Η ανωτέρω εξαίρεση από τον υπολογισμό του εισοδήματος δύναται να εφαρμοστεί μια και μόνη φορά σε διάστημα ενός έτους.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ: Σε περίπτωση που μέλος του νοικοκυριού βρει και διατηρήσει την εργασία του για 4 μήνες, κατόπιν χάσει την εργασία του (για οποιοδήποτε λόγο) και μετά από π.χ. 3 μήνες βρει άλλη εργασία, η ανωτέρω εξαίρεση θα εφαρμοστεί μόνο μια φορά (την πρώτη που βρήκε εργασία).

Παρακάτω παρουσιάζονται συνοπτικά ο ορισμός και οι εξαιρέσεις από τον υπολογισμό του εισοδήματος για την ένταξη στο πρόγραμμα:

Πίνακας 5: Βασικά χαρακτηριστικά των στοιχείων του Εισοδήματος	
Είδος εισοδήματος	<ul style="list-style-type: none"> • Ακαθάριστο (προ φόρων και μετά την αφαίρεση των εισφορών για κοινωνική ασφάλιση) • Όλες οι πηγές εισοδήματος: εισόδημα από εργασία, γεωργικό εισόδημα, εισόδημα από μισθώματα, εισόδημα από κοινωνικές παροχές (όπως οικογενειακά επιδόματα, επίδομα ανεργίας κλπ.)
Εισόδημα που εξαιρείται	<ul style="list-style-type: none"> • Εισόδημα από τα μη ανταποδοτικά επιδόματα αναπηρίας • Εισόδημα από επίδομα αναδοχής • Το 20% του καθαρού εισοδήματος από μισθωτές υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένων υπηρεσιών που παρέχονται με δελτίο παροχής υπηρεσιών ή εργόσημο, καθώς και του ποσού από πηγές κατάρτισης, προγράμματα κοινωφελούς εργασίας ή οποιοδήποτε άλλο πρόγραμμα εργασίας • Σε περίπτωση που κάποιο μέλος της ωφελούμενης μονάδας βρει εργασία

	<p>(προσωρινή, περιστασιακή ή μόνιμη) δεν θα λαμβάνονται υπόψη τα ακόλουθα εισοδήματα: α) το 100% του μισθού από τη νέα εργασία δεν θα συνυπολογίζεται στον υπολογισμό του εισοδήματος κατά τον πρώτο μήνα, β) το 40% του μισθού από τη νέα εργασία δεν θα συνυπολογίζεται κατά τους επόμενους 2 μήνες. Η παραπάνω παράλειψη συνυπολογισμού από τον υπολογισμό του εισοδήματος για το πρόγραμμα Κ.Ε.Α. θα παρέχεται μόνο μία φορά σε διάστημα ενός έτους από την έναρξη ισχύος της.</p>
Περίοδος αναφοράς για τον Υπολογισμό του Εισοδήματος	<ul style="list-style-type: none"> • Έξι μήνες πριν από τον μήνα υποβολής των αιτήσεων.

5. Διαδικασία Υποβολής της Αίτησης

Μέσω της διαδικασίας υποβολής της αίτησης καταγράφονται οι αρχικές πληροφορίες των αιτούντων. Επομένως, είναι καίριας σημασίας όλοι όσοι εμπλέκονται στη διαδικασία αυτή να γνωρίζουν πολύ καλά όχι μόνο τη διαδικασία, αλλά επίσης και τον τύπο και τη μορφή της πληροφόρησης που ζητείται στην αίτηση.

Πού υποβάλλεται η αίτηση: στους δήμους, στα ΚΕΠ ή απευθείας από τον αιτούντα.

Ποιος θα πρέπει να υποβάλει την αίτηση: ο υπόχρεος υποβολής φορολογικής δήλωσης ή ο/η σύζυγος του υπόχρεου υποβολής φορολογικής δήλωσης.

Ποιος θα πρέπει να υπογράψει το έντυπο συναίνεσης: όλα τα ενήλικα μέλη του νοικοκυριού, συμπεριλαμβανομένων και των φιλοξενουμένων μελών. Υπογραμμίζεται ότι το έντυπο συναίνεσης πρέπει να φέρει θεώρηση του γνήσιου της υπογραφής.

1. Υποβολή της Αίτησης

Αιτήσεις για το πρόγραμμα μπορούν να υποβληθούν ηλεκτρονικά, είτε μέσω των Δήμων και των ΚΕΠ των Δήμων ή από από τους αιτούντες απευθείας, συμπληρώνοντας την αίτηση που διατίθεται ηλεκτρονικά στην ιστοσελίδα www.keaprogram.gr. Η προθεσμία για τη διαδικασία υποβολής αιτήσεων είναι ανοιχτή και η αίτηση μπορεί να υποβληθεί καθ' όλη τη διάρκεια εφαρμογής του προγράμματος.

ΠΡΟΣΟΧΗ:

- ✓ Σε περίπτωση που το νοικοκυριό απαρτίζεται και από φιλοξενούμενα μέλη, η αίτηση υποβάλλεται αποκλειστικά μόνο μέσω των Δήμων ή των Κ.Ε.Π.
- ✓ Οι μονογονεϊκές οικογένειες και τα νοικοκυριά με απροστάτευτα τέκνα υποβάλλουν αίτηση αποκλειστικά στους Δήμους.

Η μονάδα που υποβάλλει την αίτηση είναι το νοικοκυριό, τουτέστιν, συμπληρώνεται ένα έντυπο αίτησης από όλα τα άτομα που διαβιούν κάτω από την ίδια στέγη.

Απαραίτητη προϋπόθεση για την οριστική υποβολή της αίτησης αποτελεί η **συμπλήρωση όλων των υποχρεωτικών πεδίων** της. Επιπλέον, οι αιτούντες δηλώνουν υποχρεωτικά στην αίτηση τα στοιχεία επικοινωνίας τους και συγκεκριμένα, διεύθυνση ηλεκτρονικής αλληλογραφίας και αριθμό κινητού τηλεφώνου.

Ο ακόλουθος πίνακας συνοψίζει τα στοιχεία που ζητούνται κατά τη διαδικασία της αίτησης:

Πίνακας 6 Στοιχεία για την Αίτηση και Βασικά Κριτήρια Ένταξης		
Στοιχεία και Κριτήρια Ένταξης	Είδος Στοιχείων και Κριτηρίων	Σχόλια
ΑΜΚΑ	Ταυτοποίηση	Για τον αιτούντα (υπόχρεος υποβολής φορολογικής δήλωσης ή σύζυγος αυτού) και όλα τα άλλα μέλη της

		ωφελούμενης μονάδας
ΑΦΜ	Ταυτοποίηση	Για τον αιτούντα (υπόχρεος υποβολής φορολογικής δήλωσης ή σύζυγος αυτού) και τα μέλη της ωφελούμενης μονάδας που έχουν υποχρέωση υποβολής φορολογικής δήλωσης
Αριθμός τραπεζικού λογαριασμού	Ταυτοποίηση	Για τον κύριο αιτούντα (υπόχρεος υποβολής φορολογικής δήλωσης ή σύζυγος αυτού). Ο κύριος αιτών (και μόνο αυτός) μπορεί να είναι δικαιούχος ή συνδικαιούχος του δηλωθέντος αριθμού τραπεζικού λογαριασμού.
Διαμονή	Ταυτοποίηση	Για όλους, αιτούντα και μέλη της ωφελούμενης μονάδας
Εισόδημα, συμπεριλαμβανομένων των παροχών	Στόχευση	Για τον αιτούντα (υπόχρεος υποβολής φορολογικής δήλωσης ή σύζυγος αυτού) και όλα τα μέλη της ωφελούμενης μονάδας
Ακίνητη περιουσία, κινητή περιουσία και χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία	Στόχευση	Για τον αιτούντα και όλα τα μέλη της ωφελούμενης μονάδας εκτός των περιπτώσεων που έχουν προαναφερθεί στην παρ. 2.3.1. του παρόντος.

Η αίτηση υποβάλλεται από τον ενήλικο υπόχρεο υποβολής φορολογικής δήλωσης ή τον/την σύζυγο του υπόχρεου υποβολής φορολογικής δήλωσης εισοδήματος του νοικοκυριού. Σε περίπτωση που το νοικοκυριό απαρτίζεται και από φιλοξενούμενα άτομα ή φιλοξενούμενη οικογένεια, η αίτηση υποβάλλεται αποκλειστικά από τον υπόχρεο υποβολής φορολογικής δήλωσης εισοδήματος ή τον/την σύζυγο του υπόχρεου υποβολής φορολογικής δήλωσης εισοδήματος της φιλοξενούσας μονάδας, για όλα τα μέλη του νοικοκυριού.

1.1.α) Υποβολή της αίτησης απευθείας από τον αιτούντα:

Ο αιτών υποβάλλει ηλεκτρονικά την αίτηση μέσω του διαδικτυακού ιστότοπου του προγράμματος Κ.Ε.Α., χρησιμοποιώντας τους προσωπικούς κωδικούς πρόσβαση στη φορολογική βάση δεδομένων της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων (τους ίδιους που χρησιμοποιεί για την υποβολή δήλωσης φορολογίας εισοδήματος). Με την εισαγωγή των κωδικών πρόσβασης ο αιτών δηλώνει υπεύθυνα ότι συναινεί στην διασταύρωση των στοιχείων όλων των μελών του νοικοκυριού.

Ο αιτών συμπληρώνει υποχρεωτικά στα αντίστοιχα πεδία της αίτησης τον Αριθμό Φορολογικού Μητρώου (Α.Φ.Μ.) και τον Αριθμό Μητρώου Κοινωνικής Ασφάλισης (Α.Μ.Κ.Α.). Όσα στοιχεία είναι διαθέσιμα από τις ηλεκτρονικές βάσεις δεδομένων εμφανίζονται προσυμπληρωμένα στα αντίστοιχα πεδία της αίτησης και ο αιτών συμπληρώνει αυτά που τυχόν λείπουν.

Μετά τη συμπλήρωση της αίτησης και σε περίπτωση που δεν προκύπτει αναντιστοιχία μεταξύ των δηλωθέντων στοιχείων και του αποτελέσματος των διασταυρώσεων, ο αιτών δύναται να υποβάλλει οριστικά την αίτηση.

Σε περίπτωση που προκύπτει αναντιστοιχία μεταξύ των δηλωθέντων στοιχείων και του αποτελέσματος των διασταυρώσεων, η αίτηση παραμένει σε εκκρεμότητα και ο αιτών υποχρεούται να προσκομίσει αποκλειστικά στο Δήμο διαμονής του τα απαιτούμενα δικαιολογητικά (δεν υπάρχει δυνατότητα προσκόμισης δικαιολογητικών στα ΚΕΠ). Τα σχετικά δικαιολογητικά που απαιτούνται αναγράφονται στην ηλεκτρονική πλατφόρμα της αίτησης. Σε αυτή την περίπτωση, δεν παρέχεται η επιλογή οριστικής υποβολής της αίτησης μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας.

ΠΡΟΣΟΧΗ: Σε περίπτωση που νοικοκυριό περιλαμβάνει ενήλικα μέλη που υποβάλλουν φορολογική δήλωση ξεχωριστά από τον κύριο αιτούντα (π.χ. ζευγάρια που έχουν παντρευτεί πρόσφατα και που δεν ζούσαν μαζί κατά το διάστημα της τελευταίας φορολογικής δήλωσης) η αίτηση **δεν** μπορεί να υποβληθεί απευθείας από τον αιτούντα αλλά πρέπει να συμπληρωθεί αποκλειστικά στους δήμους ή στα ΚΕΠ.

1.1.β) Υποβολή της αίτησης μέσω των Δήμων ή των ΚΕΠ:

Ο αιτών προσκομίζει στον εξουσιοδοτημένο υπάλληλο του Δήμου διαμονής του ή των ΚΕΠ, υπογεγραμμένο από όλα τα ενήλικα μέλη του νοικοκυριού το έντυπο συναίνεσης, που βρίσκεται αναρτημένο στον διαδικτυακό ιστότοπο του προγράμματος (ή μπορεί να αναζητηθεί στους δήμους ή τα ΚΕΠ). Οι υπογραφές στο έντυπο συναίνεσης πρέπει να έχουν θεωρηθεί για το γνήσιο της υπογραφής. Με το έντυπο συναίνεσης τα μέλη του νοικοκυριού συναινούν στο σύνολο των διασταυρώσεων που θα πραγματοποιηθούν για την επιβεβαίωση των στοιχείων τους.

- ✓ Σημειώνεται ότι εάν η αίτηση αφορά και φιλοξενούμενους, το έντυπο συναίνεσης υπογράφεται υποχρεωτικά και από όλα τα ενήλικα φιλοξενούμενα μέλη και στα αντίστοιχα πεδία του συμπληρώνονται υποχρεωτικά ο Αριθμός Φορολογικού Μητρώου (ΑΦΜ) και ο Αριθμός Μητρώου Κοινωνικής Ασφάλισης (ΑΜΚΑ).

Ο εξουσιοδοτημένος υπάλληλος του Δήμου ή του ΚΕΠ εκτυπώνει το έντυπο της αίτησης, στο οποίο έχουν προσυμπληρωθεί όσα στοιχεία είναι διαθέσιμα από τις ηλεκτρονικές βάσεις δεδομένων. Ο αιτών ελέγχει τα στοιχεία που έχουν προσυμπληρωθεί, διαφοροποιεί τα στοιχεία που θεωρεί ανακριβή και συμπληρώνει αυτά που λείπουν.

Ο εξουσιοδοτημένος υπάλληλος, αφού τροποποιήσει ή/και συμπληρώσει τα στοιχεία της αίτησης στην ηλεκτρονική πλατφόρμα, εκτυπώνει την πλήρη αίτηση με τα δηλωθέντα στοιχεία.

Σε περίπτωση που δεν προκύπτει αναντιστοιχία μεταξύ των δηλωθέντων στοιχείων και του αποτελέσματος των διασταυρώσεων, η αίτηση δύναται να υποβληθεί οριστικά.

Σε περίπτωση που προκύπτει αναντιστοιχία μεταξύ των δηλωθέντων στοιχείων και του αποτελέσματος των διασταυρώσεων, η αίτηση παραμένει σε εκκρεμότητα και ο αιτών υποχρεούται να προσκομίσει στο Δήμο τα απαιτούμενα δικαιολογητικά.

- ✓ **Υπογραμμίζεται ότι η αίτηση μπορεί να αποθηκευτεί σε πρόχειρη μορφή σε περίπτωση που δεν έχει συμπληρωθεί πλήρως.** Τα άτομα θα έχουν πρόσβαση στην αίτηση που έχουν αποθηκεύσει σε πρόχειρη μορφή και θα μπορούν να την ενημερώνουν χρησιμοποιώντας τον Αριθμό Φορολογικού Μητρώου (ΑΦΜ) και τον Αριθμό Μητρώου Κοινωνικής Ασφάλισης (ΑΜΚΑ) ή μέσω των υπαλλήλων των Δήμων ή των ΚΕΠ.

1.2. Προσκόμιση και έλεγχος δικαιολογητικών

Οι εξουσιοδοτημένοι υπάλληλοι του Δήμου ελέγχουν τα δικαιολογητικά και βεβαιώνουν την αποδοχή ή τη μη αποδοχή των δηλωθέντων στην αίτηση, επιλέγοντας το αντίστοιχο πεδίο της αίτησης. Εν συνεχεία, υποβάλλουν οριστικά την αίτηση και τηρούν φυσικό αρχείο των δικαιολογητικών κάθε νοικοκυριού. Υποβάλλουν την αίτηση στο Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής

Αλληλεγγύης μέσω του πληροφοριακού συστήματος της ΗΔΙΚΑ και τηρούν φυσικό αρχείο των δικαιολογητικών κάθε νοικοκυριού.

1.3. Εκτύπωση της αίτησης μετά την οριστική υποβολή

Μετά τη συμπλήρωση, η τελική ηλεκτρονική αίτηση εκτυπώνεται σε δύο αντίτυπα, τα οποία υπογράφονται από τον αιτούντα. Ένα αντίγραφο φυλάσσεται στο αρχείο από τον εξουσιοδοτημένο υπάλληλο και ένα παραλαμβάνεται από τον αιτούντα.

2. Επεξεργασία της αίτησης

Η επιλογή των δικαιούχων γίνεται με βάση:

- α) τα δηλωθέντα από τον αιτούντα στοιχεία,
- β) τις ηλεκτρονικές διασταυρώσεις ως προς αυτά,
- γ) τα προσκομιζόμενα δικαιολογητικά, όπου αυτά απαιτούνται.

Σε περίπτωση που μετά την οριστική υποβολή και επεξεργασία της αίτησης υπάρχει ταύτιση των δηλωθέντων στοιχείων με αυτά που προκύπτουν από τις διασταυρώσεις, η αίτηση γίνεται δεκτή και σημαίνεται αυτομάτως «εγκριθείσα».

Σε περίπτωση που μετά την οριστική υποβολή και επεξεργασία της αίτησης προκύπτει αναντιστοιχία μεταξύ των δηλωθέντων στοιχείων και του αποτελέσματος των διασταυρώσεων, η αίτηση σημαίνεται αυτομάτως «απορριφθείσα». Οι λόγοι της απόρριψης αναγράφονται στο έντυπο ή την ηλεκτρονική πλατφόρμα, ανάλογα με τον τρόπο υποβολής.

ΠΡΟΣΟΧΗ: Σε περίπτωση που διαπιστωθεί, μέσω των μηνιαίων διασταυρώσεων, ότι μετά την οριστική υποβολή και επεξεργασία της, η αίτηση εκ παραδρομής ή τεχνικής αστοχίας έχει εγκριθεί χωρίς να πληρούνται κάποια από τα κριτήρια που ορίζονται στην παρούσα απόφαση, η πράξη έγκρισης ανακαλείται αυτομάτως. Οι λόγοι της ανάκλησης αναγράφονται στην ηλεκτρονική πλατφόρμα του Κ.Ε.Α.

Οι ανωτέρω πράξεις έγκρισης, απόρριψης και ανάκλησης, φέρουν την υπογραφή του/της Προϊσταμένου/ης της Γενικής Διεύθυνσης Πρόνοιας, του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης.

Ο αιτών, εφόσον αμφισβητεί την πράξη απόρριψης που εκδόθηκε σε βάρος του, δύναται να υποβάλει εκ νέου αίτηση τον επόμενο μήνα από αυτόν κατά τον οποίο εξεδόθη η σχετική πράξη.

Τα στοιχεία της εγκεκριμένης αίτησης δύναται να τροποποιηθούν καθ' όλη τη διάρκεια του προγράμματος:

- α)** από τον δικαιούχο απευθείας, σε περίπτωση προς τα άνω διόρθωσης των εισοδηματικών ή/και περιουσιακών του στοιχείων, ή διόρθωσης του αριθμού τραπεζικού λογαριασμού (IBAN) ή οποιασδήποτε αλλαγής για την οποία δεν απαιτείται η προσκόμιση δικαιολογητικών,
- β)** από τους εξουσιοδοτημένους υπαλλήλους των Δήμων, σε περίπτωση προσκόμισης, από τον δικαιούχο, δικαιολογητικών που να τεκμηριώνουν την αλλαγή οποιουδήποτε στοιχείου.

Προβλέπεται επίσης, η δυνατότητα ανάκλησης εγκεκριμένης αίτησης, στις κάτωθι περιπτώσεις:

- α)** από τον δικαιούχο απευθείας, ή μέσω του Δήμου που υποβλήθηκε η αρχική αίτηση,
- β)** από οποιοδήποτε μέλος του νοικοκυριού, μέσω του Δήμου που υποβλήθηκε η αρχική αίτηση,
- γ)** αυτομάτως, σε περίπτωση εκ παραδρομής έγκρισης ή τεχνικής αμέλειας,
- δ)** αυτομάτως, σε περίπτωση διακοπής της εισοδηματικής ενίσχυσης
- ε)** αυτομάτως σε περίπτωση που μετά την παρέλευση διαστήματος τεσσάρων μηνών από την έγκριση της, δεν έχει καταστεί δυνατόν να πιστωθεί η εισοδηματική ενίσχυση από τη ΔΙΑΣ Α.Ε. στον τραπεζικό λογαριασμό του δικαιούχου, με υπαιτιότητα του δικαιούχου.

6. Απαιτούμενα δικαιολογητικά

Τα έγγραφα που θα υποβληθούν στους Δήμους είναι τα εξής (δεν είναι δυνατή προσκόμιση δικαιολογητικών στα ΚΕΠ):

1. Σε περίπτωση που η μόνιμη κατοικία διαμονής του νοικοκυριού είναι διαφορετική από αυτήν που εμφανίζεται από τα αποτελέσματα των ηλεκτρονικών διασταυρώσεων, απαιτείται η προσκόμιση οποιουδήποτε επίσημου δικαιολογητικού τεκμηριώνει τη μεταβολή. Συγκεκριμένα,
  - α) για διαμονή σε ιδιόκτητη κατοικία, απαιτείται η προσκόμιση συμβολαίου που τεκμηριώνει την ιδιοκτησία και λογαριασμού ΔΕΚΟ,
  - β) για διαμονή σε ενοικιαζόμενη κατοικία, η προσκόμιση αντιγράφου του ηλεκτρονικού μισθωτηρίου,
  - γ) για διαμονή σε δωρεάν παραχωρημένη κατοικία, η προσκόμιση ιδιωτικού συμφωνητικού παραχώρησης και λογαριασμού ΔΕΚΟ. Στην περίπτωση των αστέγων, απαιτείται η προσκόμιση βεβαίωσης χρήσης των υπηρεσιών από Ανοιχτό Κέντρο Ημέρας Αστέγων ή/και Υπνωτήριο ή βεβαίωση από την κοινωνική υπηρεσία του Δήμου.
2. Σε περίπτωση που η σύνθεση του νοικοκυριού είναι διαφορετική από αυτήν που εμφανίζεται από τα αποτελέσματα των ηλεκτρονικών διασταυρώσεων, απαιτείται η προσκόμιση οποιουδήποτε επίσημου δικαιολογητικού τεκμηριώνει τη μεταβολή (πχ πιστοποιητικό γέννησης, αντίγραφο ληξιαρχικής πράξης θανάτου κτλ).
3. Σε περίπτωση που οποιοδήποτε περιουσιακό στοιχείο έχει μεταβληθεί σε σχέση με ότι εμφανίζεται από τα αποτελέσματα των ηλεκτρονικών διασταυρώσεων, απαιτείται η προσκόμιση οποιουδήποτε επίσημου δικαιολογητικού τεκμηριώνει τη μεταβολή (συμβόλαιο πώλησης ή αγοράς, δωρεάς, παραχώρησης ή κατασχετήριο). Δεν υπάρχει η δυνατότητα προσκόμισης δικαιολογητικών για τεκμηρίωση μεταβολής στις καταθέσεις και στους τόκους καταθέσεων του νοικοκυριού.
4. Σε περίπτωση που ο αιτών ή ενήλικο μέλος του νοικοκυριού είναι αλλοδαπός, απαιτείται η προσκόμιση άδειας διαμονής σε ισχύ ή η βεβαίωση κατάθεσης αιτήματος ανανέωσης της.

Η επόμενη δήλωση Ε1 πρέπει να συμπεριλαμβάνει όλες τις αλλαγές που αναφέρθηκαν κατά τη διαδικασία υποβολής της αίτησης για το Κ.Ε.Α.. Σε διαφορετική περίπτωση, η υπαγωγή στο πρόγραμμα θα διακόπτεται και θα επιστρέφονται τυχόν αχρεωστήτως καταβληθέντα ποσά.

Στον πίνακα που ακολουθεί παρατίθενται τα δικαιολογητικά που απαιτούνται σε συγκεκριμένα παραδείγματα αναντιστοιχιών στην αίτηση:

Πίνακας 7: Διαδικασίες επαλήθευσης

Γεγονός /Λόγος αναντιστοιχίας	Στοιχεία/Δικαιολογητικά που απαιτούνται από τον Αιτούντα/Δικαιούχο προς το Δήμο	Ενέργεια Δικαιούχου/Αιτούντος	Πληροφοριακό Σύστημα/ΗΔΙΚΑ	Ενέργεια Δήμου	Σημειώσεις
ΑΝΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΑ Ή ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΣΤΗ ΣΥΝΘΕΣΗ ΤΟΥ ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΟΥ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΤΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ					
Γέννηση	Πιστοποιητικό γέννησης	Υποβάλλει νέα αίτηση (αντίγραφο της προηγούμενης) ώστε να συμπεριληφθεί το νεογέννητο μέλος της ενισχυόμενης μονάδας, προσθέτει τα στοιχεία του και υποβάλλει τα σχετικά έγγραφα στο Δήμο	Σε περίπτωση υποβολής νέας αίτησης, ελέγχονται εκ νέου τα κριτήρια ένταξης και το ποσό της εισοδηματικής ενίσχυσης	Παρέχει βοήθεια στον αιτούντα για την υποβολή της νέας αίτησης και παραλαμβάνει, επιβεβαιώνει και καταχωρεί τα σχετικά έγγραφα	Απαιτείται προσκόμιση δικαιολογητικών. Σε αντίθετη περίπτωση (εάν εντοπιστεί μέσω της διαδικασίας επαλήθευσης) η καταβολή αναστέλλεται προσωρινά.
Υιοθεσία	Αποδεικτικό έγγραφο υιοθεσίας (δικαστική απόφαση που να ορίζει γονική μέριμνα εκ του νόμου ή οικογενειακή κατάσταση)	Υποβάλλει νέα αίτηση (αντίγραφο της προηγούμενης) ώστε να συμπεριληφθεί στην αίτηση το μέλος που υιοθετήθηκε, προσθέτει τα στοιχεία του και υποβάλλει τα σχετικά έγγραφα στο Δήμο	Σε περίπτωση υποβολής νέας αίτησης, ελέγχονται εκ νέου τα κριτήρια ένταξης και το ποσό της εισοδηματικής ενίσχυσης	Παρέχει βοήθεια στον αιτούντα για την υποβολή της νέας αίτησης και παραλαμβάνει, επιβεβαιώνει και καταχωρεί τα σχετικά έγγραφα	Τα δικαιολογητικά πρέπει να προσκομίζονται εντός 15 ημερών.
Θάνατος	Πιστοποιητικό θανάτου	Υποβάλλει νέα αίτηση (αντίγραφο της προηγούμενης) ώστε να εξαιρεθεί το μέλος της ενισχυόμενης μονάδας που απεβίωσε και υποβάλλει τα σχετικά έγγραφα στο Δήμο	Σε περίπτωση υποβολής νέας αίτησης, ελέγχονται εκ νέου τα κριτήρια ένταξης και το ποσό της εισοδηματικής ενίσχυσης. Σε περίπτωση θανάτου όλων των μελών της ενισχυόμενης μονάδας, διακόπτεται η καταβολή από την πρώτη ημέρα του μήνα μετά το θάνατο του δικαιούχου ή των δικαιούχων	Παρέχει βοήθεια στον αιτούντα για την υποβολή της νέας αίτησης και παραλαμβάνει, επιβεβαιώνει και καταχωρεί τα σχετικά έγγραφα	Τα δικαιολογητικά πρέπει να προσκομίζονται εντός 15 ημερών. Σε αντίθετη περίπτωση (εάν εντοπιστεί μέσω της διαδικασίας επαλήθευσης) η καταβολή διακόπτεται.

Πίνακας 7: Διαδικασίες Επαλήθευσης

Γεγονός /Λόγος αναντιστοιχίας	Στοιχεία/Δικαιολογητικά που απαιτούνται από τον Αιτούντα/Δικαιούχο προς το Δήμο	Ενέργεια Δικαιούχου/Αιτούντος	Πληροφοριακό Σύστημα/ΗΔΙΚΑ	Ενέργεια Δήμου	Σημειώσεις
Γάμος / Αστική Ένωση / Συμβίωση	Πιστοποιητικό γάμου ή Πιστοποιητικό Αστικής Ένωσης ή Αποδεικτικό της συμβίωσης (συμφωνητικό συμμίσθωσης ή στεγαστικό δάνειο, κοινά χρηματοοικονομικά συμφέροντα όπως τραπεζικοί λογαριασμοί)	Υποβάλλει νέα αίτηση (αντίγραφο της προηγούμενης) ώστε να συμπεριληφθεί στην αίτηση ο/η σύζυγος/σύντροφος, προσθέτει τα στοιχεία του/της και υποβάλλει τα σχετικά έγγραφα στο Δήμο. Αν το άτομο που παντρεύτηκε πρόσφατα ήταν προηγούμενος μέλος άλλης ενισχυόμενης μονάδας, η σχετική αίτηση πρέπει επίσης να τροποποιηθεί αφαιρώντας το άτομο που παντρεύτηκε πρόσφατα	Σε περίπτωση υποβολής νέας αίτησης, ελέγχονται εκ νέου τα κριτήρια ένταξης και το ποσό της εισοδηματικής ενίσχυσης	Παρέχει βοήθεια στον αιτούντα για την υποβολή της νέας αίτησης και παραλαμβάνει, επιβεβαιώνει και καταχωρεί τα σχετικά έγγραφα	Τα δικαιολογητικά πρέπει να προσκομίζονται εντός 15 ημερών. Σε αντίθετη περίπτωση (εάν εντοπιστεί μέσω της διαδικασίας επαλήθευσης) η καταβολή διακόπτεται.
Διαζύγιο / Λήξη Αστικής Ένωσης / Λήξη Συμβίωσης / Διάσταση	Τελεσίδικη δικαστική απόφαση επί του διαζυγίου ή επί της λήξης της αστικής ένωσης	Υποβάλλει νέα αίτηση (αντίγραφο της προηγούμενης) ώστε να εξαιρεθεί ο/η σύζυγος/σύντροφος και υποβάλλει τα σχετικά έγγραφα στο Δήμο	Σε περίπτωση υποβολής νέας αίτησης, ελέγχονται εκ νέου τα κριτήρια ένταξης και το ποσό της εισοδηματικής ενίσχυσης	Παρέχει βοήθεια στον αιτούντα για την υποβολή της νέας αίτησης και παραλαμβάνει, επιβεβαιώνει και καταχωρεί τα σχετικά έγγραφα	Τα δικαιολογητικά πρέπει να προσκομίζονται εντός 15 ημερών. Σε αντίθετη περίπτωση (εάν εντοπιστεί μέσω της διαδικασίας επαλήθευσης) η καταβολή διακόπτεται.

Πίνακας 7: Διαδικασίες Επαλήθευσης

Γεγονός /Λόγος αναντιστοιχίας	Στοιχεία/Δικαιολογητικά που απαιτούνται από τον Αιτούντα/Δικαιούχο προς το Δήμο	Ενέργεια Δικαιούχου/Αιτούντος	Πληροφοριακό Σύστημα/ΗΔΙΚΑ	Ενέργεια Δήμου	Σημειώσεις
Διάσταση	Απόδειξη διαβίωσης σε διάσταση (π.χ. μέσω λογαριασμών ΔΕΚΟ, υποβολής ξεχωριστών φορολογικών δηλώσεων, δικαστικής απόφασης διάστασης, αίτησης διαζυγίου)	Υποβάλλει νέα αίτηση (αντίγραφο της προηγούμενης) ώστε να εξαιρεθεί ο/η σύζυγος/σύντροφος και υποβάλλει τα σχετικά έγγραφα στο Δήμο	Σε περίπτωση υποβολής νέας αίτησης, ελέγχονται εκ νέου τα κριτήρια ένταξης και το ποσό της εισοδηματικής ενίσχυσης	Παρέχει βοήθεια στον αιτούντα για την υποβολή της νέας αίτησης και παραλαμβάνει, επιβεβαιώνει και καταχωρεί τα σχετικά έγγραφα	Τα δικαιολογητικά πρέπει να προσκομίζονται εντός 15 ημερών. Σε αντίθετη περίπτωση (εάν εντοπιστεί μέσω της διαδικασίας επαλήθευσης) η καταβολή διακόπτεται.
ΑΝΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΑ Ή ΑΛΛΑΓΗ ΔΙΑΜΟΝΗΣ (ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΕΙ ΠΡΟΣΩΡΙΝΕΣ ΑΛΛΑΓΕΣ) ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΤΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ					
Η ωφελούμενη μονάδα άλλαξε διεύθυνση μόνιμης κατοικίας	Μισθωτήριο συμβόλαιο, λογαριασμοί ΔΕΚΟ	Υποβάλει νέα αίτηση (αντίγραφο από την προηγούμενη) με την οποία δηλώνεται η αλλαγή της διαμονής	Σε περίπτωση υποβολής νέας αίτησης, ελέγχονται εκ νέου τα κριτήρια ένταξης	Παρέχει βοήθεια στον αιτούντα για την υποβολή της νέας αίτησης και παραλαμβάνει, επιβεβαιώνει και καταχωρεί τα σχετικά έγγραφα	Τα δικαιολογητικά πρέπει να προσκομίζονται εντός 15 ημερών. Σε αντίθετη περίπτωση (εάν εντοπιστεί μέσω της διαδικασίας επαλήθευσης) η καταβολή διακόπτεται.
ΑΝΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΑ Ή ΑΛΛΑΓΗ ΣΤΗΝ ΕΡΓΑΣΙΑΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΤΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ					
Απώλεια εργασίας του δικαιούχου ή των μελών της μονάδας του δικαιούχου	Προσκόμιση επιστολής απόλυσης από τον εργοδότη	Υποβάλλει νέα αίτηση (αντίγραφο της προηγούμενης) ώστε να εξασφαλιστεί ότι αντανακλάται η νέα κατάσταση και υποβάλλει τα σχετικά έγγραφα στο Δήμο	Ελέγχονται εκ νέου τα κριτήρια ένταξης και το ποσό της εισοδηματικής ενίσχυσης	Παρέχει βοήθεια στον αιτούντα για την υποβολή της νέας αίτησης και παραλαμβάνει, επιβεβαιώνει και καταχωρεί τα σχετικά έγγραφα	Το νέο άνεργο μέλος οφείλει να πληροί πρόσθετες προϋποθέσεις
Εύρεση εργασίας	Δήλωση του ονόματος και της διεύθυνσης του εργοδότη	Υποβάλλει νέα αίτηση (αντίγραφο της προηγούμενης) ώστε να εξασφαλιστεί ότι αντανακλάται η νέα κατάσταση και το εισόδημα και υποβάλλει τα σχετικά έγγραφα στο Δήμο	Ελέγχονται εκ νέου τα κριτήρια ένταξης και το ποσό της εισοδηματικής ενίσχυσης	Παρέχει βοήθεια στον αιτούντα για την υποβολή της νέας αίτησης και παραλαμβάνει, επιβεβαιώνει και καταχωρεί τα σχετικά έγγραφα	Τα δικαιολογητικά πρέπει να προσκομίζονται εντός 15 ημερών. Σε αντίθετη περίπτωση (εάν εντοπιστεί μέσω της διαδικασίας επαλήθευσης) η καταβολή διακόπτεται.

Πίνακας 7: Διαδικασίες Επαλήθευσης

Γεγονός /Λόγος αναντιστοιχίας	Στοιχεία/Δικαιολογητικά που απαιτούνται από τον Αιτούντα/Δικαιούχο προς το Δήμο	Ενέργεια Δικαιούχου/Αιτούντος	Πληροφοριακό Σύστημα/ΗΔΙΚΑ	Ενέργεια Δήμου	Σημειώσεις
ΑΛΛΑΓΕΣ ΣΤΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΤΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ					
Πώληση ή κληρονομία ή αγορά ακίνητης περιουσίας	Συμβόλαιο πώλησης ή αγοράς, σύμβαση, αποδεικτικό πράξης, αποδεικτικό της οικονομικής συναλλαγής	Υποβάλλει νέα αίτηση (αντίγραφο της προηγούμενης) ώστε να εξασφαλιστεί ότι αντανακλάται η νέα κατάσταση και υποβάλλει τα σχετικά έγγραφα στο Δήμο	Ελέγχονται εκ νέου τα κριτήρια ένταξης και το ποσό της εισοδηματικής ενίσχυσης	Παρέχει βοήθεια στον αιτούντα για την υποβολή της νέας αίτησης και παραλαμβάνει, επιβεβαιώνει και καταχωρεί τα σχετικά έγγραφα	Υποχρέωση δήλωσης αγοράς ή πώλησης εντός 15 ημερών
Αγορά ή πώληση οχημάτων με κινητήρα ή διακοπή χρήση οχημάτων με κινητήρα	Συμβόλαιο πώλησης ή αγοράς, σύμβαση, αποδεικτικό πράξης, αποδεικτικό της οικονομικής συναλλαγής. Αποδεικτικό εγγράφου του Υπουργείου Μεταφορών στο οποίο να εμφανίζεται ότι το όχημα δεν επιτρέπεται εκ του νόμου να κυκλοφορεί	Υποβάλλει νέα αίτηση (αντίγραφο της προηγούμενης) ώστε να εξασφαλιστεί ότι αντανακλάται η νέα κατάσταση και υποβάλλει τα σχετικά έγγραφα στο Δήμο	Ελέγχονται εκ νέου τα κριτήρια ένταξης και το ποσό της εισοδηματικής ενίσχυσης	Παρέχει βοήθεια στον αιτούντα για την υποβολή της νέας αίτησης και παραλαμβάνει, επιβεβαιώνει και καταχωρεί τα σχετικά έγγραφα	Υποχρέωση δήλωσης αγοράς, πώλησης, διακοπής χρήσης εντός 15 ημερών

7. Υποχρεώσεις δικαιούχων

Οι δικαιούχοι και τα υπόλοιπα μέλη του νοικοκυριού:

- ✓ Υποβάλλουν Δήλωση Φορολογίας Εισοδήματος κάθε έτος.

ΠΡΟΣΟΧΗ: η υποβολή Δήλωσης Φορολογίας Εισοδήματος αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για την υποβολή αίτησης στο Κ.Ε.Α. Η συγκεκριμένη προϋπόθεση δεν δύναται να παρακαμφθεί ούτε για τις περιπτώσεις αιτούντων που δεν είναι υπόχρεοι υποβολής Δήλωσης Φορολογίας Εισοδήματος.

- ✓ Συναινούν στη χρήση της βάσης δεδομένων της Γ.Γ.Π.Σ., καθώς και στο σύνολο των διασταυρώσεων που πραγματοποιεί η Η.ΔΙ.Κ.Α. Α.Ε., για την επιβεβαίωση των στοιχείων όλων των μελών του νοικοκυριού, συμπεριλαμβανομένων των φιλοξενούμενων.
- ✓ Συναινούν στη χρησιμοποίηση των στοιχείων τους, αποκλειστικά και μόνο, για το σκοπό της αξιολόγησης του προγράμματος.
- ✓ Συναινούν στη διενέργεια κοινωνικής έρευνας και σε κατ' οίκον επισκέψεις από αρμόδιους υπαλλήλους των Δήμων για επιτόπια επαλήθευση της σύνθεσης και των συνθηκών διαβίωσης του νοικοκυριού.

ΠΡΟΣΟΧΗ: η διενέργεια κοινωνικής έρευνας έχει αποκλειστικά κατασταλτικό χαρακτήρα και μπορεί να λαμβάνει χώρα μόνο μετά την έγκριση της αίτησης για την επιβεβαίωση των δηλωθέντων στοιχείων. Δεν υπάρχει δυνατότητα διενέργειας κοινωνικής έρευνας, για έλεγχο στοιχείων, πριν την οριστική υποβολή της αίτησης.

- ✓ Οι κηδεμόνες των ανήλικων μελών του νοικοκυριού υποχρεούνται να εξασφαλίζουν την φοίτηση αυτών στην υποχρεωτική εκπαίδευση.
- ✓ Οι ενήλικες έως 45 ετών που δεν έχουν ολοκληρώσει τη φοίτησή τους στην υποχρεωτική εκπαίδευση υποχρεούνται να εγγραφούν στα σχολεία δεύτερης ευκαιρίας του Δήμου τους ή στα παραρτήματα αυτών.

Ειδικά οι δικαιούχοι:

- ✓ Υπό την επιφύλαξη λόγων ανωτέρας βίας, εντός 15 ημερολογιακών ημερών από την ημερομηνία οποιασδήποτε μεταβολής του εισοδήματος, των περιουσιακών στοιχείων, της σύνθεσης του νοικοκυριού ή του τόπου διαμονής τους, υποβάλλουν υποχρεωτικά τροποποιητική αίτηση με τα επικαιροποιημένα στοιχεία.

ΠΡΟΣΟΧΗ: Ανωτέρα βία συνιστά κάθε γεγονός εξαιρετικό και απρόβλεπτο, το οποίο είναι, είτε αντικειμενικό (π.χ σεισμός), είτε υποκειμενικό (π.χ ασθένεια) και το οποίο δεν θα μπορούσε να προληφθεί. Σε κάθε περίπτωση, η επίκληση λόγων ανωτέρας βίας θα πρέπει να τεκμηριώνεται με κάθε πρόσφορο μέσο.

- ✓ Υπό την επιφύλαξη λόγων ανωτέρας βίας, επισκέπτονται μια φορά το μήνα, σε προκαθορισμένη ημερομηνία, τα Κέντρα Κοινότητας που εξυπηρετούν το Δήμο διαμονής τους.

- ✓ Εφόσον δύνανται να εργαστούν και είναι εγγεγραμμένοι στο Μητρώο Ανέργων του Ο.Α.Ε.Δ., υποχρεούνται:
  - να ανανεώνουν την κατάσταση ανεργίας τους, σύμφωνα με το ισχύον κανονιστικό πλαίσιο του Ο.Α.Ε.Δ.,
  - υπό την επιφύλαξη λόγων ανωτέρας βίας, να επισκέπτονται όποτε κληθούν, σε προκαθορισμένη από τον Ο.Α.Ε.Δ. ημερομηνία, τα Κ.Π.Α.2 που εξυπηρετούν το Δήμο διαμονής τους και να συνεργάζονται με τους εργασιακούς συμβούλους για την παροχή υπηρεσιών εξατομικευμένης προσέγγισης,
  - να αποδέχονται κάθε προτεινόμενη κατάλληλη θέση εργασίας όπως αυτή ορίζεται από το εκάστοτε ισχύον κανονιστικό πλαίσιο του Ο.Α.Ε.Δ., ή τη συμμετοχή σε κάθε δράση προώθησης στην εργασία, όπως δράσεις επαγγελματικής κατάρτισης, συμβουλευτικής και επιχειρηματικότητας.
- ✓ Εφόσον εργάζονται οφείλουν να μην παραιτούνται εκούσια και αναιτιολόγητα από την εργασία τους.

8. Χρόνος, τρόπος και διάρκεια καταβολής

Η εισοδηματική ενίσχυση καταβάλλεται μηνιαίως με πίστωση σε τραπεζικό λογαριασμό του δικαιούχου, ο οποίος τηρείται υποχρεωτικά σε πιστωτικό ίδρυμα που λειτουργεί στην Ελλάδα και συμμετέχει στο πρόγραμμα, εντός των πέντε (5) τελευταίων ημερολογιακών ημερών κάθε μήνα.

ΠΡΟΣΟΧΗ: *Η ενίσχυση δεν καταβάλλεται εάν ο αιτών δεν έχει δηλώσει στην αίτηση για ένταξη στο Κ.Ε.Α. αριθμό τραπεζικού λογαριασμού (IBAN) στον οποίο είναι δικαιούχος ή συνδικαιούχος.*

Σε περίπτωση που το συνολικό καταβαλλόμενο ποσό είναι ίσο με ή υπερβαίνει τα 100 Ευρώ ανά μήνα, ποσοστό 50% δαπανάται αποκλειστικά μέσω χρήσης προπληρωμένης τραπεζικής κάρτας του δικαιούχου, η οποία μπορεί να χρησιμοποιηθεί χωρίς κανένα περιορισμό για οποιαδήποτε αγορά, συμπεριλαμβανομένων των ηλεκτρονικών αγορών. Δεν υπάρχει δυνατότητα ανάληψης μετρητών από την προπληρωμένη τραπεζική κάρτα. Για το υπόλοιπο 50% υπάρχει η δυνατότητα ανάληψης μετρητών, μέσω τραπεζικού καταστήματος του πιστωτικού ιδρύματος που ο δικαιούχος τηρεί λογαριασμό ή/και μέσω χρεωστικής κάρτας, από Αυτόματες Ταμειολογιστικές Μηχανές (ATM) των πιστωτικών ιδρυμάτων. Για τους σκοπούς του προγράμματος και μόνο, οι δικαιούχοι δεν επιβαρύνονται με κόστη συναλλαγών από τη χρήση των ανωτέρω καρτών, με την εξαίρεση των συναλλαγών αναλήψεων μετρητών από ATM άλλης τράπεζας, από εκείνη στην οποία τηρεί λογαριασμό ο δικαιούχος.

Το δικαίωμα στην καταβολή της εισοδηματικής ενίσχυσης ισχύει από την 1η ημέρα του επόμενου μήνα από αυτόν κατά τον οποίο υποβλήθηκε η αίτηση, ανεξαρτήτως της ημερομηνίας έγκρισής της.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ: *Για τις αιτήσεις που θα υποβληθούν κατά το μήνα Φεβρουάριο, το δικαίωμα στην εισοδηματική ενίσχυση ισχύει για το σύνολο του μήνα Μαρτίου. Έτσι, ανεξάρτητα από το αν η αίτηση υποβληθεί π.χ. στις 5 ή στις 25 Φεβρουαρίου, η καταβολή του Κ.Ε.Α. θα αφορά το μήνα Μάρτιο και θα πραγματοποιηθεί το τελευταίο πενθήμερο του Μαρτίου.*

Σε περίπτωση που η αίτηση εγκριθεί σε χρόνο μεταγενέστερο της 1ης ημέρας του επόμενου μήνα από αυτόν κατά τον οποίο υποβλήθηκε, το ποσό καταβάλλεται στον δικαιούχο αναδρομικά.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ: *Αν η αίτηση υποβληθεί οριστικά στα τέλη του μήνα (π.χ. Μαρτίου) και λόγω τεχνικού προβλήματος εγκριθεί μεταγενέστερα, δηλαδή, στις αρχές του επόμενου (Απρίλιο), το δικαίωμα στην εισοδηματική ενίσχυση ισχύει από τον επόμενο μήνα εκείνου κατά τον οποίο υποβλήθηκε οριστικά και όχι εκείνου κατά τον οποίο εγκρίθηκε (δηλαδή από τον Απρίλιο και όχι από τον Μάιο).*

Το ελάχιστο ποσό που καταβάλλεται είναι 10 Ευρώ ανά μήνα.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ: *Αν το εγκεκριμένο ποσό της εισοδηματικής ενίσχυσης είναι π.χ. 6 Ευρώ, το ποσό που θα καταβληθεί είναι 10 Ευρώ.*

Η εισοδηματική ενίσχυση καταβάλλεται για δώδεκα μήνες από την ημερομηνία της πρώτης καταβολής. Μετά την πάροδο του ανωτέρω διαστήματος, ο δικαιούχος είναι υποχρεωμένος να επανυποβάλει αίτηση ένταξης στο πρόγραμμα.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ: Αν η καταβολή της εισοδηματικής ενίσχυσης ξεκινήσει τον μήνα Μάρτιο (για τις αιτήσεις που θα εγκριθούν το μήνα Φεβρουάριο), και εφόσον δεν συντρέξουν στο μεταξύ λόγοι διακοπής της, η καταβολή του Κ.Ε.Α. θα γίνει μέχρι και τον μήνα Φεβρουάριο του επόμενου έτους. Η ωφελούμενη μονάδα θα πρέπει να ξαναυποβάλει αίτηση τον μήνα Φεβρουάριο του επόμενου έτους για να εξακολουθήσει να λαμβάνει την εισοδηματική ενίσχυση.

9. Αναστολή καταβολής της εισοδηματικής ενίσχυσης

Η καταβολή της εισοδηματικής ενίσχυσης του Κ.Ε.Α. αναστέλλεται:

1. Σε περίπτωση που τα ανήλικα μέλη του νοικοκυριού δεν φοιτούν ή διακόπτουν την φοίτηση τους στην υποχρεωτική εκπαίδευση. Σε αυτή την περίπτωση, η παροχή επανακαταβάλλεται από τον επόμενο μήνα από αυτόν κατά τον οποίο ξεκίνησε η φοίτηση, μετά την υποβολή νέας αίτησης.
2. Σε περίπτωση που τα ενήλικα μέλη του νοικοκυριού, έως 45 ετών, τα οποία δεν έχουν ολοκληρώσει τη φοίτησή τους στην υποχρεωτική εκπαίδευση, δεν εγγράφονται στα σχολεία δεύτερης ευκαιρίας του Δήμου τους ή στα παραρτήματα αυτών. Σε αυτή την περίπτωση, η παροχή επανακαταβάλλεται από τον επόμενο μήνα από αυτόν κατά τον οποίο πραγματοποιήθηκε η εγγραφή, μετά την υποβολή νέας αίτησης.

10. Διακοπή καταβολής της εισοδηματικής ενίσχυσης

Η καταβολή της εισοδηματικής ενίσχυσης του Κ.Ε.Α. διακόπτεται:

1. Εάν περιέλθουν στο αρμόδιο όργανο του Δήμου έγγραφα στοιχεία από τα οποία προκύπτει ότι η καταβολή έγινε χωρίς να πληρούνται οι νόμιμες προϋποθέσεις. Τα στοιχεία διαβιβάζονται στη Διεύθυνση Καταπολέμησης της Φτώχειας και εφόσον διαπιστωθεί ότι η καταβολή έγινε χωρίς να πληρούνται οι νόμιμες προϋποθέσεις εκδίδεται πράξη διακοπής της καταβολής.

ΠΡΟΣΟΧΗ: Σε αυτή την περίπτωση, το νοικοκυριό δικαιούται να επανυποβάλει αίτηση για το πρόγραμμα μετά την πάροδο ενός έτους, από την ημερομηνία έκδοσης της πράξης διακοπής και με την προϋπόθεση ότι έχουν επιστραφεί τα αχρεωστήτως καταβληθέντα.

2. Εάν διαπιστωθεί:

α) μέσω των μηνιαίων διασταυρώσεων, ή

β) μέσω της διεξαγωγής κοινωνικής έρευνας, ή

γ) μέσω της επόμενης Δήλωσης Φορολογίας Εισοδήματος (Ε1)

αναντιστοιχία ανάμεσα σε όσα δηλώθηκαν στην αίτηση για το Κ.Ε.Α. και στην τρέχουσα κατάσταση του νοικοκυριού.

ΠΡΟΣΟΧΗ: Σε αυτή την περίπτωση, το νοικοκυριό δικαιούται να επανυποβάλει αίτηση για το πρόγραμμα μετά την πάροδο ενός έτους, από την ημερομηνία έκδοσης της πράξης διακοπής και με την προϋπόθεση ότι έχουν επιστραφεί τα αχρεωστήτως καταβληθέντα.

3. Σε περίπτωση που δικαιούχος, ο οποίος δύναται να εργαστεί, δεν εκπληρώνει τις υποχρεώσεις που αφορούν ειδικά τους δικαιούχους, και συγκεκριμένα:

✓ Τη μηνιαία επίσκεψη στα Κέντρα Κοινότητας.

✓ Τις υποχρεώσεις που αφορούν στον ΟΑΕΔ.

✓ Την υποχρέωση περί μη εκούσιας και αναιτιολόγητης παραίτησης από την εργασία τους.

ΠΡΟΣΟΧΗ: Σε αυτή την περίπτωση το νοικοκυριό έχει δικαίωμα επανυποβολής αίτησης μετά την πάροδο ενός έτους.

4. Τον επόμενο μήνα από εκείνον του θανάτου του δικαιούχου. Σε περίπτωση που άλλο μέλος της οικογένειας του θανόντος δύναται να καταστεί δικαιούχος, προβαίνει σε τροποποιητική αίτηση.
5. Τον επόμενο μήνα εκείνου που ο δικαιούχος μετακόμισε στο εξωτερικό. Δεν διακόπτεται η καταβολή του Κ.Ε.Α., εάν η απουσία του δικαιούχου οφείλεται σε λόγους νοσηλείας σε θεραπευτήρια του εξωτερικού, ανεξάρτητα από τη χρονική διάρκεια αυτής.
6. Τον επόμενο μήνα από εκείνον κατά τον οποίο ο δικαιούχος ή άλλο μέλος του νοικοκυριού ανακάλεσε την αίτηση του.